

De 1873 a 1923

Cinquanta anys de la història d'Espanya

EDMUND D'AMICIS, EN LA SEVA OBRA «LA SPAGNA», DEIA L'ANY 1873:

«El defecte dels espanyols, que tot seguit crida l'atenció dels estrangers és que en l'apreciació de les coses, dels homes i dels esdeveniments, dels temps i de llur país traspassen sempre la mida. Tot ho engrandeixen de tal manera que veuen les coses com a través d'una lupa que dilata els contorns fins més enllà de tota proporció. Com que no tenen fa temps intervenció directa en la vida general d'Europa, els ha mancat ocasió i lloc per a compararse amb altres Estats per a jutjar-se a si mateixos després de la comparació. Aquesta és la raó perquè les guerres civils, les guerres d'Àfrica, d'Àfrica, de Cuba, són per a ells el que per a nosaltres, no la guerra breu de 1860 i 61 contra l'exèrcit papal o la mateixa revolució de 1860, si no la mateixa guerra de Crimea, la de 1859, la del 66. Parlen de combats, sens dubte sagnants, però sense importància que donaren lustre a llurs armes en aquelles guerres com els francesos parlen de Solferino, els prussians de Sadowa, els austríacs de Custoza. Prim, Sertano i Donnell són generals que els posen costats dels més celebres d'altres països. En recordo del soroll que va fer a Madrid la victòria del general Arce damunt de quatre o cinc mil carlins. Els diputats, al saló de conferències de les Corts, exclamaven amb èmfasi: «Eh! la sangre espanyola! Alguns arriben fins a l'extrem de dir que si un exèrcit de tres cents mil espanyols s'hagués trobat en el camp dels francesos en 1870, hauria obert en línia recta fins a Berlín. Tant que no es pot dubtar del valor dels espanyols, tantes vegades posat a prova; però sigui'm permès suposar que entre els carlins sense disciplina i els prussians reunits en coses d'exèrcit, entre els soldats d'Europa i els soldats d'Àfrica, entre les batalles regulars en les quals la metralla trenca les vidres a milers i els canons no no figuren més que deu mil homes de la una i l'altra part, pot existir alguna diferència. I de tot en parlen igual que de la guerra; no es cregui que aquest sigui únicament defecte de la gent del poble, sinó que també ho és de les gent d'altres. Es prodiguen als escriptors elogis desmesurats; es dona el dictat de «grans poetes» a molts, els noms dels quals no han passat la frontera;

els epítets d'incomparable, sublim, meravellós, són moneda corrent que es dona i es rep sense que ningú es preguntí ni per casualitat si és de bona llei. Hom diria que Espanya esguarda i jutja totes les coses més aviat com un poble americà que com un poble europeu, i que en compte del Pireneu és un Océan el que la separa d'Europa, mentre que un istme la uneix amb Amèrica».

PARAULES DEL MINISTRE DE LA GUERRA ESPANYOL, GENERAL AIZPURU, EN REBRE ELS PERIODISTES MADRILENYS EL DIA 22 D'AGOST DE 1923:

—Senyores, les recibo diciendo ¡Viva España! y ¡Viva el Rey!

El día de hoy es glorioso para las armas españolas.

Acabo de recibir un telegrama del Alto Comisario diciendo que en este instante le comunica el comandante general, también en estos momentos ha entrado el convoy en Tiferaut y que en dicha posición como celebración de la victoria, entraron las tropas a los acordes de la Marcha Real y con vivas a España, al Rey y al Ejército en medio de un entusiasmo indescriptible.

Molt emocionat el general Aizpuru afegí que havia contestat a l'anterior comunicació amb el següent telegrama dirigit a l'Alt Comissari: «Ahora mismo comunico al presidente del Consejo la fausta nueva y ruego a V. E. haga presente a las columnas y especialmente a la guarnición de Tiferaut mi felicitación entusiasta».

Ruegole diga a todos que estoy satisfecho de su comportamiento y que espero que la sangre vertida hoy sea fructífera para España.

El presidente y el Gobierno desean que haga llegar a los generales, jefes, oficiales y tropa la satisfacción con que han visto la entrada de los españoles en dicha posición en una jornada gloriosa, honrosísima para el ejército español.

L'Alt Comissari — seguí dient el ministre — m'ha contestat ara mateix amb el següent despatx:

«Cumplio honroso el encargo que me confía y añado que son merecedores de tales elogios y agradecimiento de la patria, sobre todo porque en medio de un sol abrasador y de una jornada durísima, han demostrado que los españoles saben hacer honor a su Patria y a su Rey.»

dues càpsules disparades i un carregador de reserva.

De públic es deia que no era la primera vegada que el Ventura intervenia en afers semblants.

Fou conduït a la delegació de policia. Sembla que quan el van interrogar va negar tota participació en el fet.

Més tard, al carrer de Sans, uns agents de policia detingueren un altre individu, Josep Garrigó Giner, de 24 anys, per sospites que estigués complicat en el crim.

El cap superior de policia senyor Mallelos, va presentar-se al lloc del succeït, poc després d'haver ocorregut.

A l'Ajuntament

Consistori del dia 22 d'agost de 1923

A la sala nova del Consistori i amb la presidència de l'alcalde, senyor marquès d'Alfala, a les 5'15 de la tarda, s'obre la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

El secretari accidental, senyor Tena, llegí l'acta de l'anterior, que fou aprovada.

El senyor Degollada va dir que, en atenció a la poca concurrència de regidors (sols hi havia els senyors Blajot, Escobé, Palau, Quirós i Olivella), demanava que restessin damunt la taula tots els dictàmens per a ésser discutits en la sessió vinent.

Així s'acorda, i l'alcalde declara closa la sessió.

Retalls madrilenys

ELS MINISTRES DE FINANCES DE LA POLITICA CENTRALISTA

Diu «Informaciones»:

«Hará unos diez años, un grupo de señores, poseedores de créditos de Ultramar, visitaron al ministro de Hacienda de aquella época — hombre que sólo perseguía hacer fortuna, y grande — para interesarle que autorizara, mediante una Real orden, el cobro de dichos créditos».

La comisió estava representada per un cert individu que tingué dies de popularitat per ser víctima de una estafa cunquiosa, en la que tomà part una hermosa mujer cuyo apellido corresponde al nombre de una calle céntrica.

Escuchó el ministro a los visitantes con gesto indiferente, y cuando el individuo que llevaba la voz cantante terminó de hablar, el consejero dió vuelta y se alejó murmurando:

— Bien, bien: estudiare el asunto... Los visitantes iniciaron la marcha, desilusionados ante la actitud del consejero.

Entonces, el hombre que había hablado en nombre de todos se aproximó al ministro, y pegándosele al oído le dijo:

— Si consigue usted que cobremos esos créditos, le daremos un millón de pesetas y no se lo diremos a nadie.

Y el ministro, aproximándose también al oído del visitante y también en voz baja, le respondió:

— Me dan ustedes dos millones, y se lo pueden decir a todo el mundo...

Sardanes

Dijous, 23 d'agost. Nt

Plaça de l'Angel. Agrupació Sardanista de Barcelona. Cobla, Catalunya. Paralel - Tapióles. Café Comtal. Cobla, Barcelona. Carrers Ample i Fusteria. Grup Sardanes. Nou Reclat. Cobla, Barcelona (7 sardanes).

La situació a Barcelona

Gradual restabliment de la normalitat

ATACADOR RECONEGUT

Els empleats del garatge Ford, que va ésser atacat dies passats, han reconegut com un dels atacadors a Eustaquí Ternal Sánchez, que està detingut per altres atracaments i és considerat com a pistolero.

Sembla que va realitzar el dit atracament en companyia del seu germà Francesc i de Didac Pérez i Angel Latorre.

Els dos darrers estan complicats en l'atractament a la banca Padrós, de Manresa.

SINDICALISTA PROCESSAT

El jutjat ha declarat processat el sindicalista Joan Peyró, per un article publicat a «Solidaridad Obrera» i considerat injuriós per al governador.

EFICACIA DEL XIULET D'ALARMA

Ahir al matí va entrar un subjecte a una vaqueria del passig de Sant Joan, va obrir el calaix del taulell i va apoderar-se d'unes cinquanta pessetes.

La mestressa, quan va adonar-se del furt, va agafar un xiulet i va donar l'alarma, acudint tot seguit unes parelles de seguretat, les quals van perseguir el lladre i van aconseguir agafar-lo, juntament amb un company que estava a l'aguait mentre el primer realitzava l'escamoteig.

Al primer detingut li van trobar set pessetes, suposant que les restants les devia haver llençades quan fugia.

A propòsit d'aquest fet el governador feia observar que és al primer cas d'eficàcia de l'ús del xiulet d'alarma que tant ha recomanat, i afegia que si el públic hi contribuís, no espatifaria aquesta mena de delictes desapareixerien de seguida.

EL SINDICAT LLIBRE

La nova Junta de l'Unió de Sindicats Lliures quedà constituïda d'aquesta manera: President, Ramon Salas; vice, Josep Pous; secretari d'acords, August Lagunas; tresorer, Ramon Tarragó; comptador, Llorenç Martínez; secretari d'oficines, E. Góñi; vocals: Jacint Riano, Vicens Artigas i Josep Moros.

ESTAFÀ EVITADA

Fa uns quants dies que un individu anomenat Antoni López va escriure una carta a la superioritat del Col·legi del Bon Pastor, demanant-li cinquanta pessetes, sota amenaça de que si no les donava, denunciaria el que es realitzava a l'esmentat col·legi, i d'aquesta manera, deia, donaria l'escàndol a Barcelona.

En anar a recollir la quantitat demanada, fou detingut per la policia.

Anit passada ingressà als calabossos del Jutjat de guardia.

L'ACTUACIO DEL JUTJAT

El jutge especial ha dictat aut de processament contra Joan Peyró, autor d'uns articles publicats a «Solidaridad Obrera» contra el governador civil amb motiu de la vaga de transports.

Peyró ha quedat en llibertat provisional.

—Pel Jutjat especial es continua amb gran activitat la instrucció del sumari per fabricació d'explosius al carrer del Sant Crist, 59, Sans.

Així que contesti la Mestrança d'Artilleria sobre els objectes ocupats relacionats amb la dita fabricació i s'evacuin algunes diligències, és molt possible que s'adopti alguna resolució modificant la situació d'alguns dels disset delinqüents per la dita causa.

—S'han declarat conclosos pel Jutjat especial els següents sumaris:

L'instruït amb motiu de l'explosió d'uns petards al carrer d'Amàlia.

Un altre amb motiu de l'incendi d'un carro davant la plaça de braus Monumental durant la vaga de transports.

Un altre sumari per coaccions con-

tra un carreter a la Barceloneta, també durant l'esmentada vaga.

I l'instruït per l'assassinat d'Antoni Roja, esdevingut al carrer d'Avalló.

CAP AL MARROC

En el tren correu de València sortiren cap a Màlaga, on s'embarcaran amb destinació a Melilla, 30 soldats retrassats del regiment d'infanteria d'Àsia conduïts per un sergent.

Ahir al matí foren desembarcats, procedents de Mahó, 36 mules, que han de sortir avui en el vapor «Cabañal», juntament amb 250 més dels cossos d'aquesta regió, amb destinació al dipòsit de bestiar de Melilla.

ORDRES REBUDES A CAPITANIA

El capità general ha rebut el següent telegrama del ministre de la Guerra:

«En l'organització de les unitats es comptarà amb els destins de plaça i cos, sense que es disposi llur incorporació fins que aquelles rebin ordre de marxar sense perjudici que pels caps de cos es disposi llur assistència als exercicis doctrinals purament indispensables.»

Després rebé el següent telegrama del comandant general de Ceuta:

«Prego a V. E. disposi la immediata incorporació dels caps, oficials i tropa que es trobin amb permís en aquesta regió i pertanyin a cossos i unitats d'aquest territori.»

També ha rebut el senyor marqués d'Estella el següent despatx del ministre de la Guerra:

«Ordre suspensió permisos no comprén per ara caps i oficials professors Acadèmies i Col·legis que gauden vacances reglamentàries.»

VAGA A SANT FELIU DE GUIXOLS

Per no haver accedit els patrons a la petició d'augment de sou, a Sant Feliu de Guixols s'han declarat en vaga 200 obrers de la «Industria Cordo-Taponera».

EL QUE DIU EL GOVERNADOR

Parlant de la inversió dels diners del joc, ha dit el senyor Portela:

«En la vivenda, algunes vegades apassionada de la polèmica, el diari «El Diluvio» ha insistit en demanar que es faci pública la inversió de les quantitats que administra l'anomenat Comitè Social i Benèfic.»

A aquest propòsit li he escrit una carta la qual suposo farà pública, manifestant-li que no solament el revisador nomenat per aquell Comitè, com fins ara venia esdevenint, té coneixement dels comptes d'aquella administració, sinó que el Comitè en ple els ha examinat i els ha aprovat, formulant-se, a més, el pressupost de les inversions que s'hagin de realitzar en el corrent mes d'agost. Hi ha, doncs, completa transparència.

Crec que la respectabilitat de les persones que constitueixen l'esmentat Comitè, serà garantia suficient per a tothom; però no solament a «El Diluvio», sinó a tota l'opinió barcelonina, per la meua voluntat fàcia pública aquells comptes perquè es pogués jutjar bé fins on arriben les dificultats, els enuigs i les injustes censures en els càrrecs públics.

Espero que amb aquestes aclaracions i amb certs actes que l'opinió haurà subratllat, formarà tothom exacte judici sobre la realitat de les coses en aquest punt. I també espero que no s'ha d'insistir més en l'espècie de què jo projecto la meua autoritat, i no precisament amb benevolences sobre aquell periòdic o sobre qualsevol altre, per a ofegar llurs campanyes. És un element deure de ciutadania respectar la funció de crítica, però també és obligació acudir a puntualitzar la veritat, no solament pel que pugui interessar als càrrecs públics, sinó també perquè en els dits càrrecs ni es pot ni s'ha d'oblidar la dignitat personal que tots respectem en la vida privada.»

Un atemptat

UN FABRICANT DE VIDRE FERIT

Ahir, a dos quarts de deu de la nit, passava pel carrer de Riego, Sans, un automòbil núm. 9724, propietat del fabricant don Leopold Planell Porteras, de 34 anys, guiat per ell mateix, anant a l'interior la seva seua.

El senyor Planell és amo de la botica coneguda pel Forn del Vi de les Corts, situada al carrer d'Anglesola. Acabava d'arribar de la ciutat i es dirigia cap al seu domicili situat al carrer de Deu i d'Hostafrancs.

Quan era davant del núm. 7 de l'ex-antig carrer de Riego, uns subjectes apostats a la part de la plaça de la Font van disparar sis o set trets contra l'automòbil.

Les detonacions van ocasionar molts danys i moltes corredisses.

El municipal Josep Vall, encarnat al quarteret d'Hostafrancs, que en aquell moment estava al carrer de l'agres- sora, hi va acudir tot seguit i va veure que el senyor Planell estava ferit i que també havia resultat ferida una dona del carrer de Deu.

Immediatament va disposar que els ferits fossin portats al dispensari

Na Teresa Avila Ribé

de Pons Viladoms

HA MORT

havent rebut els Sants Sacraments i la Benedicció Apostòlica

(A. G. S.)

Els seus desconsolats espòs, fill, pares, àvia, pares polítics, germana, germans polítics, oncles, oncles polítics, cosins, parents tots i la casa Avila i C.^a, en participar a llurs amistats tan irreparable pèrdua els agrairan se serveixin acompanyar el cadàver avui, dijous, a dos quarts de cinc, des de la casa mortuòria, Mallorca, 336, a l'església parroquial i després a sa darrera estada, Cementiri de les Corts

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

EL NEN

JOAN LLUIS FERRER-VIDAL I TURULL

ha pujat al Cel

Els seus afilgits pares Lluís i Maria de les Neus, avis els Excel·lentíssims Senyors Don Lluís Ferrer-Vidal i Soler, Donya Edith de Llauredó i Donya Filomena Fournols vídua de Turull, germana, oncles i cosins, tenen el greu dolor d'assabentar-ho als seus amics i coneguts, agraint-los que se serveixin acompanyar el cadàver demà dijous, a les deu, des de la casa mortuòria, Passeig de Gràcia, 114, a la parròquia de Jesús, Gràcia, i a sa darrera estada, Cementiri Sud-Oest.

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correspon. núm. 1

Telèfons números. ... 4530 A.
4531 A.
4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

MOSAICS - ESCOFET & C^a

Ronda Universitat 20.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona.—Dia 22 d'agost de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 758'2, 761'4, 762'2.

Termòmetre sec: 24'0, 25'6, 24'6.

Termòmetre humit: 21'0, 20'0, 20'7.

Humitat (centèsimes de saturació): 75, 57, 69.

Direcció del vent: E., ESE., ENE.

Velocitat del vent en metres per segon: 7, 8, 3.

Estat del cel: Quasi tapat. Nuvolós. Classe de núvols: K.N., St.K.C., C.St.K.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 26'9; mínima, 22'0; mínima prop del sol: 20'0.

Oscil·lació termomètrica: 4'9.

Temperatura mitja: 24'4.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, inapreciable.

Recorregut del vent en igual període: 275 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Una veïna del carrer de l'Arc del Teatre ha denunciat que li havien

pres de dins de casa un braçalel d'or amb brillants, valorat en 375 pessetes i 38 diamants que valen 490 pessetes. Diu que, com que van moltes persones a casa seva, no pot precisar sospites amb ningú.

— Fosfo-Gilco-Kola-Lectinat, cura neurastènia. B. Domènech, Ronda de Sant Pau, 71.

A un balneari de la Barceloneta va ésser detinguda una dona per haver furtat un maletí d'una banyista.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Ahir al matí fou auxiliat al dispensari de Gràcia un minyó de 17 anys, habitant a la Riera de Sant Miquel, el qual tenia un atac cerebral agut que li venia d'haver-se afectat en unes disputes de família.

Un cop refet, pogué tornar a casa.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30.

Un matrimoni que viu al carrer de la Meridiana escollí les altes hores de la nit per a tenir racons, potser a fi que tot el veïnat ho sentís. I després, el marit va apallissar la muller, ocasionant-li una pila de contusions d'aquestes que tan mal fan de nit com de dia.

La pacient va ésser curada al dispensari i el marit ha estat denunciat.

JOIES VILANOVA Unió, 9.

El jove doctor en Medicina En Joaquim Duran i Benito assabenta que, després de tres anys de pràctiques en les principals clíniques de París, Viena, Budapest, Berlín, Basilea, etcètera, ha fixat definitivament la seva residència en la nostra capital, on ha instal·lat una clínica, i n'ha posat una altra a Sabadell (la seva ciutat nadua), amb tots els apa-

rells moderns per a dedicar-se a l'exploració i tractament de malalties dels ulls, quals serveis posarà, aviat, a disposició dels malalts de la vista.

-Guia Express de pobles, f.-c. i autos. De v. en quioscs i est.

En la seva última sessió, la Junta directiva de l'Associació de la Premsa Diària d'aquesta ciutat ha nomenat el soci de la dita corporació don Marc Jesús Bertran director del Museu i Arxiu de Premsa creat recentment.

— Sucre Sastre i Marqués, especialista contra els cuocs i purga els nens.

Havent estat moltes les comandes d'inscripció que s'han rebut, després d'ésser tancada en la data fixada, per a l'excursió col·lectiva a París, Versalles i Reims, organitzada per la Secció d'Excursions de l'Ateneu Enciclopèdic Popular, s'ha acordat acceptar noves inscripcions fins el dia 27 del corrent, ben entès que en el dit dia quedarà definitivament tancada la llista d'inscripcions.

A quarts de quatre es calà foc a la tintoreria que En Gabriel Borràs Piqué posseïx al carrer de Valfogona, cremant-se roba i altres objectes. L'amo de la casa rebé algunes cremades.

Al Passeig Nacional de la Barceloneta l'auto 8481 va atropellar el nen de 9 anys Josep Montà Esteve, produint-li erosions lleus al cap. El mateix auto el dugué al dispensari i després a l'Hospital Clínic, car el nen és de Sant Carles de la Rapita i no té família aquí, havent vingut amb el seu pare tripulant un vaixell de pesca.

Per si eren verdes o si eren madures, dues veïnes d'una mateixa escala del carrer de la Llacuna es van batre amb gran fúria com si s'haguessin trobat a Tifarrut. Totes dues van haver d'anar al dispensari del Taulat.

Dos individus que viuen relogats a un pas del carrer de Muntaner també van tenir qüestions i les van solucionar a trompada seca. Un te 28 anys, i l'altre 64. Com és natural, al segon li va tocar el rebre i va haver d'anar al dispensari amb la cara visiblement inflada.

L'automòbil 8472, atropellà a l'encreuament dels carrers de Muntaner i València, el noi Josep Manrique Ribas, de 12 anys, i li va causar una ferida profunda a la cama esquerra.

Un altre automòbil, número 10919, passant per la via Layetana, va atropellar a Ramon España Castany, de 63 anys, i li va produir una forta contusió a la cama dreta.

El primer automòbil va fugir, i l'altre va quedar detingut juntament amb el seu amo que el guleva.

Degut a les gestions practicades per les Associacions de detallistes de les barriades, el ministre de Finances ha accedit a què sigui prorrogada la data per al cobrament del segon trimestre de la contribució.

Oportunament s'anunciarà el termini concedit.

Després d'haver assistit al Congrés

de Ciències de Bordeus i hospitals alemanys ha retornat el doctor Torres Carreras.

El capità general ha estat invitat per assistir el 2 de setembre pròxim a la benedicció de la bandera del soment de Santa Maria d'Corcó i el dia 8 del mateix mes a la revista del soment de Manlleu i a altres actes que se celebraran a les dues localitats.

Avui, a les deu de la vetlla, En Cristòfor de Domènec, de la Unió Socialista de Catalunya, donarà una conferència pública a l'estatge de la Joventut Nacionalista «La Falç», Salmeron, 56, principal, desenvolupant el tema: «Socialisme i Nacionalisme».

Està millorat de l'afecció bronquial que pateix el magistrat del Suprem i inspector de Tribunals En Maria Avellon.

El nou jutge de primera instància del districte del Sur, En Felip Benito Landa, ha pres avui possessió del seu càrrec.



MARES

tindreu

MOLTA LLET

prenent

Rob-Vida Mire

No és més que una orxata del sud de plantes lleteres que pasturen tímidament els mamífers quan tenen necessitat d'alletar.

Durant l'embaràs: Rob-Vida n combat l'albúminúria, dolors i molèsties propis de l'estat, desenrolla i fortifica el nou ésser, tonifica la mare, predisposa per a un part feliç i abundant.

En la lactància: Rob-Vida n augmenta la quantitat de llet, l'enriqueix en casel·la i mantega, refa la mare de la desnutrició causada per l'alletament.

En farmàcies. Autor, doctor Mire, plaça Comercial, 9, Barcelona.

Bisbat

— A la Secretaria de Cambra i Comerç d'aquest bisbat s'han rebut dels alumnes del Col·legi de Santa Teresa de Jesús de Sant Gervasi, amb destinació als famolats de Rússia, 50 pessetes.

— Enguany, el discurs de la sessió inaugural de curs del Seminari Conciliar de Barcelona anirà a càrrec del professor d'arqueologia doctor don Manuel Tresserras. La setmana entrant marxarà a París distingit professor de música mossèn Ferric Muset, vicari de Papiol.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

El govern considera una gran victòria el fet d'haver pogut arribar un comboi a Tifaraut

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 22, 2 tarda.

Els periodistes esperaven amb la natural impaciència l'hora en la qual havien d'esser rebuts a la Presidència del Consell.

A les dotze han passat al despatx del marqués d'Albuquerques, qui els ha dit:

— Jo, l'única comunicació que tinc del ministre de la Guerra, i aquest és l'Alt Comissari, i del comandant en cap de Melilla, és que continuen les forces a l'hora i en la direcció espanyola.

Les darreres notícies, de les deu del matí diuen que l'operació es desenvolupa normalment, existint un cert enemic.

L'esquadra continuava bombardejant la costa d'Alhucemas.

— Jo — deia el president — tinc gran confiança en el resultat de l'operació d'avui.

Suposo que a dos quarts de dues de la tarda, ja tindrà comunicat el ministre notícies oficials sobre el de la batalla.

Per cert que el ministre de la Guerra em va dir anit passada, i qui m'ho ha tornat a repetir, que ell personalment, qui donarà informació als periodistes.

Amb aquest aclariment sens dubte el president a la vivor de les notícies existents entre el sotsecrenari de Guerra i els periodistes.

El Govern — ha afegit el president — no té interès a amagar cap notícia; dirà la veritat perquè el que passa a l'Àfrica no interessa el Govern, sinó a la nació.

— Jo volem que per falsejar la veritat circulin fantasmes per tot arreu.

Precisament una prova de les que circulen davant de l'estranger és la proposició d'un cablegrama de l'acabo de rebre del «New York Herald», dels Estats Units, en el qual es dirigeix a mi, en forma de telegrama, dient-me: «Li prego que comunicui si es produirà una revolució política a conseqüència dels esdeveniments del Marroc».

— ha seguit dient el president — penso contestar-li després que renotícies concretes de Melilla.

La conversa ha recaigut sobre els horrors de crisi i l'actitud de certs elements referent a l'acció civilista.

El Govern al Marroc.

El nostre propòsit i la nostra actitud al Marroc res no té que veure amb el moment oportú, com el president, en el qual les circumstàncies manen procedim amb l'enferme.

— Jo no vol dir que, restablerta la normalitat al Marroc i castigat l'enemic, continuem els nostres plans en termes ja coneguts.

A LA PRESIDENCIA

La Presidència ha rebut el cap del Govern, entre una i dues de la tarda, la visita de la majoria dels ministres, que acudien a informar-se del resultat de l'operació empresa aquest matí a la zona de Melilla.

MANIFESTACIONS D'EN PRIETO

— El diputat socialista membre de la Comissió de reserves, don Indalecio Prieto, ha manifestat les següents manifestacions:

— Les dificultats de les operacions al Marroc són majors cada dia.

— He hagut un error inicial: el de comprendre el caràcter de la missió que allí ens assignava el tractat de Madrid compatible amb les possibilitats i les conveniències nacionals.

NOTÍCIAS OFICIALS DE LES OPERACIONS. — A TIFARAUT. — FETES

Madrid, 22, 4 15 tarda.

Després de dues de la tarda, el ministre de la Guerra els ha dit, per a donar-los compte de les notícies que fins aquell moment es tenien de l'operació que s'estava portant a terme.

— Comunicat de dos quarts de deu del matí, diu que l'operació es des-

envolupa normalment, avançant les columnes vers els seus objectius.

El comunicat de dos quarts d'onze diu que la columna del coronel Salcedo estava realitzant un moviment enrotllador de la posició de Tifaraut i que la columna del coronel Seoane, a l'esquerra d'aquella, marxava vers el seu objectiu.

Les forces que desembarcaren a Afrau havien avançat prenent les cases de la dreta i de l'esquerra d'Afrau i Tifaraut havent tingut 26 baixes, de les quals hi ha cinc morts entre ells l'alferes de la mehalha Lese.

Componen aquesta columna forces de la mehalha i la barka amiga d'Abd-el-Kader.

La columna de l'esquerra, per Tizzi Azza, segueix la situació amb objectiu demostratiu. Aquesta columna no té la missió d'adreçar-se a fons. Té, si l'enemic al davant però fins ara no ha tingut baixes.

Les baixes que fins ara es coneixen són:

Del Tercer, un capità mort, un tinent ferit i aproximadament uns 44 de tropa entre morts i ferits.

De Wad Ras hi ha un capità, un alferes i quatre de tropa ferits.

Les altres columnes no tenen baixes fins ara.

Les columnes que operen avui, són:

De Dar Quebdani n'han sortit dues, la del coronel Salcedo, que té per missió portar el comboi a Tifaraut, i la del coronel Seoane, encarregada de protegir el flanc esquerre de la primera columna.

A Sidi Messaud hi ha el batalló de Wad Ras.

De Candusa sortí la columna del coronel Morales fins a Mizlian i Tifaraut, amb l'objecte de batre l'enemic entre el Morabo i Yebel-Udia.

De Tifaraut sortí cap a Tizzi Azza i Yebel-Udia la columna que mana el coronel Vera.

A reraguarda hi ha una altra columna per a protegir el flanc esquerre de la línia de Mont Arruit, Batel i Drius, formada per esquadrons de regulars, dos de Trevinio i dos de Lusitania i els camions blindats.

Ha encarregat el ministre de la Guerra als periodistes que tornessin a les quatre de la tarda.

Moments després d'un quart de quatre han estat rebuts novament els periodistes i en entrar al despatx els ha dit el ministre de la Guerra.

— Els rebo amb el crit de Visca Espanya.

Acaba de comunicar-se l'Alt Comissari el següent despatx oficial:

«Alt Comissari a l'aparell per a manifestar al senyor ministre que en aquest moment em comunica el comandant general que ha entrat el comboi a Tifaraut i que en aquesta posició i en la del costat s'està tota en celebració de l'acte la Marxa Real».

El ministre ha posat immediatament a l'Alt Comissari el següent telegrama:

«Ara mateix comunico al senyor president del Consell el seu telegrama i prego a V. E. que faci present a les columnes i molt especialment a la guarnició de Tifaraut la meua felicitació més entusiasta. Li prego que digui al comandament que estic molt satisfet del bon comportament de tots, esperant que la sang vessada en honor de la pàtria sigui fructífera en béns per a Espanya.

El president i el Govern el feliciten i desitgen que faci arribar als generals caps, oficials i tropa l'emoció profundíssima que els causa l'entrada dels espanyols a Tifaraut, jornada gloriosa que marca una etapa honorífica per a l'exèrcit espanyol».

L'Alt Comissari ha contestat immediatament amb aquest altre despatx.

«Ara mateix compliré l'honor, encarec que em confia i ben creditors són tots a la felicitació del Govern i a l'agraïment de la pàtria, puix

en mig d'un fort sol i una jornada rudíssima han demostrat que els espanyols saben fer honor a la seva pàtria i al seu Rei. Perdoni'm si ara em retiro per a poder continuar en contacte amb el comandant general i no desperdiciar detall del que hi ha».

En aquest moment ha sonat el timbre del telèfon del ministre i el general Alzpu ha prestat als periodistes que abandonessin un moment el despatx, puix acabava de cridar-lo per telèfon, des de Santander, el Rei.

Moments després el general Alzpu tornava a cridar al seu despatx els periodistes dient-los que el Rei l'havia cridat per telèfon des de Santander preguntant-li notícies referents a l'operació que es realitzava avui.

— Jo — ha dit el ministre de la Guerra — li he donat compte detallat de l'ocupació de Tifaraut i S. M. m'ha encarregat que feliciti en nom seu les tropes que han intervingut en l'operació.

Immediatament ha telegrafiat a l'Alt Comissari el desig del monarca perquè ho faci arribar a l'exèrcit d'operacions.

Ha terminat el general Alzpu dient que a les sis de la tarda tornaria a rebre els periodistes.

Els sots-secretaris de Guerra també ha parlat amb els periodistes, donant-los explicacions de les paraules molestes per als reporters que va dir dies passats, amb motiu de no haver-se interpretat segons ell, per cap periodista fidelment les notícies que facilità en la conversa mantinguda amb els representants de la premsa.

Ha dit el general Bermúdez de Castro que la càbila de M'Taza és la que havia ofert en l'operació d'avui més resistència al flanc esquerre, on operava la columna del coronel Vera.

COMUNICAT DE MARINA

Al ministeri de Marina han facilitat aquesta tarda el següent despatx oficial:

«Al matí d'ahir, en unió del «Reina Regente», es baté una bateria de dos canons que ens feu alguns disparos des de Cap Quilates i costa oriental de la badia.

L'Espanya bombardejà la part occidental, cessant a les dotze.

A la tarda d'ahir es repréngué el foc, següent instruccions de l'Alt Comissari i indicacions de l'aviació, batent-se els duars de la costa Sud de la vall de la desembocadura de la badia, per l'Espanya i el «Reina Regente», cessant a les sis per a tornar-hi a la matinada i continuar l'operació projectada.

Shan consumit en l'Alfonso XIII, 231 granades de 101; l'Espanya, 237 d'alt explosiu de 101 i cinc d'alt explosiu de 305 centímetres; el «Reina Regente», 48 granades de 15 centímetres, i els hidroplans que combateren amb el «Laya», dispararen 120 bombes. Sense novetat en el personal i material».

DETALLS DEL DESEMBARC

A AFRAU

Madrid, 22, 5 15 tarda.

Melilla. — Es coneixen interessants detalls del desembarc efectuat a Afrau per les harkas amigues i la mehalha de Tefersit, comandades pel tinent coronel Llanos, les quals constitueixen l'avanguardia de la columna de desembarc que, comandada pel coronel d'Estat Major senyor Pardo, ha sortit aquesta nit a bord d'un vaixell de guerra amb direcció a la dita posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

En posar peu a terra els indígenes, s'ofren alguns disparos fets a llarga distància.

Immediatament s'organitzaren tres petites columnes, les quals es dirigiren directament a ocupar posicions prop de Tifaraut, i en un lloc intermediari entre Afrau i la primera posició.

Així que anaven avançant les forces s'acumulava el foc de l'enemic, qui, amagat per casals i amagatalls i trinxeres, hostilitzava intensament.

Un grup d'indígenes pertanyents a la harka amiga intentà assaltar una de les cases mores, des d'on se li feia nodrisc foc, però van haver de tornar enrera davant la copiosa pluja de projectils que sortia de l'interior.

Allavors es van trametre ordres al comandant del canóner «Lauria» i del guardacosta «Alcazar», perquè procedissin al bombardeig.

Iniciat el foc per aquestes vaixells, aconseguiren fer entrar tres granades a l'interior de la casa, fent-la enderrocar.

Allavors entraren les nostres tropes i trobaren 10 cadàvers amb armes i pocs municions.

En un barranc, on l'enemic tenia una llarga trinxera, esclataren dues granades, matant sis indígenes.

A la una de la tarda estava aconseguint l'objectiu, que era ocupar les posicions a l'avanguardia de Tifaraut, per a des d'allí demanar atacar els que queden a aquesta posició.

Els vaixells de guerra feren disparos, seguint les indicacions que des d'Afrau els enviava el comandant Heredia.

Nosaltres tinguerem alguns morts i ferits. Sis d'aquests els va portar anit passada el guardacosta «Alcazar».

També portà el dit vaixell un presoner more anomenat Mohamed Yal, germà del cap de la harka de Beni-Said.

En arribar aquest matí les tropes li digueren que s'ha unís, però s'hi negà resoltament.

La multitud que ocupava el moll presentant el desembarcament de les tropes, en veure el presoner volia lliurar-lo, costant gran treball als mariners que el conduïren per a lliurar-lo de les iras populars.

El metge del canóner «Lauria», es traslladà a Afrau per assistir els ferits.

NOTES DE FINANCES

Al ministeri de Finances han facilitat una nota comunicant els treballs que es fan per a evitar la pujada dels preus del sucre en vista de les mancances dels fabricants i magatzemistes que tendeixen a elevar-lo.

Per això, retenen magatzemades grans existències, amb l'objecte de poder elevar el preu, esperant la nova collita.

Advertit el ministre pel de Foment d'aquest procediment, d'acord ambdós, destruïren les mancances, acudint a l'aranzel, amb l'objecte de protegir els interessos legítims dels consumidors.

El ministre d'Hisenda estudia i prepara mesures necessàries en l'aranzel per a fer possible la importació d'aquest article fins on ho exigeixin les circumstàncies, per a defensar les classes necessitades.

Acaba dient que en tot moment el Govern complirà amb el seu deure.

Una altra nota diu que, en vista de la injustificada resistència que es fa en les dues ànquies duanes que posseeixen el privilegi de paquets comercials, Irún i Port-Bou, a complir les disposicions vigents, el ministre es proposa decretar aviat la supressió dels esmentats paquets comercials, deixant subsistents els paquets postals i missatgeries, fins a 15 quilos.

SIGNATURA DE GUERRA

Ha arribat a «Valleja» de Santander, figurant els següents decrets de Guerra:

Disposant que els brigadiers don Manuel Rivas López i don Josep Mora Gutiérrez, passin a la segona reserva.

Disposant que el general Martínez Anido cessi en la comandància general de Melilla.

Concedint llibertat condicional a alguns presos de la penitenciaría militar de Mahó.

Concedint la gran creu blanca del

merit militar al brigadier honorari don Xavier Mencho.

Item la medalla de sofriments per la pàtria, sense pensió, al tinent d'infanteria don Esteve Gilibert, ex-presoner de l'enemic en acció de guerra.

Concedint la concessió de la medalla militar feta pel comandant general de Ceuta a favor del comandant de cavalleria don Gabriel de Benito, per la seva actuació en l'atac Zebba-Mebel.

Concedint la medalla militar al grup de Regulars de Melilla, núm. 2, i a la primera, segona i quarta bandera del Tercer Estranger, per la seva brillant actuació en els combats del territori de Melilla.

Concedint la medalla de sofriments per la pàtria, pensada, a un cap i 13 oficials de distintes armes i classes, ferits per l'enemic en operacions de campanya, en la nostra zona de protectorat.

Item al coronel d'infanteria don Rafael ernández el comandament de la zona de Cádiz.

Item a don Ignasi Aunon Chacon, el comandament del regiment d'infanteria de la Reina.

Item als tinent coronels d'infanteria don Ferran Martínez Monje i don Lluís Pareja, el comandament dels grups de forces regulars indígenes de Tetuan i Larraix, respectivament.

Item als coronels d'infanteria don Rafael González Ortiz, el comandament del regiment d'Extremadura; don Ricard Alarcón Fuentes, el comandament del regiment d'Espanya; don Josep Zabala Montero, el comandament de la zona de València; don Sergi Suárez, el de la zona d'Albacete; don Aureli Domínguez, el de la de Múrcia, i don Manuel González Crespo, el de la zona de Bilbao.

DETENCIÓ

Melilla. — Un vaixell de guerra apresà una barca que anava conduïda per un espanyol, portant a bord tres francesos.

Foren portats a la Comandància, guardant-se gran reserva.

NOTES DE MELILLA

Madrid, 22, 6 15 tarda.

Melilla. — Han arribat procedents de Ceuta, en el vapor «Aragón», 170 legionaris.

Han estat aplaudits per la multitud. També han arribat el coronel Nuñez del Prado.

L'Alt Comissari ha celebrat una conferència amb el cap de Beni-Said, Amarusen.

En aturar a l'aeròdrom de Taui-ma sofrí una avaria un avió tripulat pel capità d'intendència senyor Camacho i el d'infanteria senyor Romeu.

Els dos resultaren ferits lleus.

Sota la direcció del capità Jiménez s'ha organitzat una columna d'automòbils de Sanitat, amb l'objecte de transportar els ferits que resultin en les operacions.

El guardacosta «Alcazar», ha portat els ferits de la mehalha en el desembarc d'Afrau.

EL OURS DE LES OPERACIONS

Al ministeri de la Guerra han comunicat que les operacions es desenvolupen que han aconseguit ja tots els objectius, amb les baixes naturals.

SIGNATURA REGIA

De la Presidència. — Nomenant delegats d'Espanya en la IV Assemblea de la Societat de les Nacions, que se celebrarà a Ginebra el 3 de setembre pròxim, a don Amali Gimeno, don Emili Palacios i don Josep Quirónes de León.

D'Estat. — Ascendint a secretari de primera a Toquillo a don Manuel Carvajal, qui presta servei a l'Ambaixada de París.

Del Treball. — Retal Decret sobre protecció a la maternitat.

De Finances. — Tres Decrets fixant el capital que serveixi de base a la

CONSTRUCTOR D'OBRES

Maquinària per a la construcció amb ciment,
de blocs i totxos de la casa

L. VANDER I C.º - MILÀ

REPRESENTANT: J. Pratginestros de Bonaparte

Gran Via Layetana, 21, segon - BARCELONA - Telèfon 4568 A.

liquidació de quotes per a la contribució d'utilitat a altres tantes societats.

Nomenant cap d'administració de tercera classe a don Enric Barrera Cortés, delegat de Finances d'Almeria.

Idem a don Rafael Alvarez, al temps d'esser jubilat.

Idem a don Alexandre Uriarte.

De Marina.—Aprovant els nomenaments d'oficials alumnes del cos administratiu de l'Armada aprovats en els exàmens d'oposició convocats en 5 de gener de l'any actual.

PARLA EL MINISTRE

DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra ha rebut després als periodistes i els ha dit que no era veritat que el general Bermudez de Castro hagués presentat la dimissió del seu càrrec, puix té la seva confiança. És un valeros soldat, i no hi ha motius perquè abandoni el lloc.

Li han preguntat quan es possessaria de la Comandància de Melilla el general Marro, i ha contestat que li havia telegrafiat a Logronyo i a Girona, on té la seva destinació, i que suposava que arribaria demà a Madrid, i que demà mateix sortiria cap al Marroc.

Un periodista li ha preguntat si a aquella hora (dos quarts de set de la tarda) tenia notícia el Govern de què hagués acabat l'operació.

El ministre ha contestat que no la podia considerar acabada perquè en replegar-se les tropes a les posicions, l'enemic podia realitzar una reacció, si bé no ho creia fàcil, perquè havia estat molt castigat.

L'operació — ha acabat dient — ha estat molt completa i fluida.

NOTA BURSATIL

Dintre l'escassetat negoci que hi ha a Borsa es presenta el mercat irregular.

La partida d'interior no es cotitza, i en altres sèries es sosté amb baixa de 25 i 50 cèntims.

Els Amortitzables també desmereixen, i el contrari, l'Exterior millora de 10 a 40 cèntims.

El Rio de la Plata recupera un enter, i l'Espanyol de Crèdit 2.

Els altres valors que es negocien a penes modifiquen l'us preus anteriors.

La moneda estrangera segueix pujant. Els francs pugen 75 cèntims; els suïssos, 320 per 100; les llires, 60 cèntims; els dòlars, 5 i els belgues, 55. Particularment s'han fet lliures a 34'32. Els marcs tenien dipar a 1'40 i paper a 1'80.

REFERENCIES PARTICULARS DE L'OPERACIO

Madrid, 22, 9'15 nit
Melilla. — El comandant general interí, general Echagüe, i el general Castro Girona es trobaven en fer-se de dia a Dar Quebdani, donant les darreres ordres als campaments generals, i començant el moviment de tropes, calculades en 18.000 homes, inclos les de reserva per a assegurar els enllaços.

Les dues columnes que havien de portar el pes de l'acció i que sortiren de Dar Quebdani, estaven compostes amb homes de totes les armes.

Una d'aquestes columnes anava sota el comandament del coronel senyor Salcedo i l'altra sota el comandament del coronel senyor Seoane. A l'avantguarda portaven contingents de mros amics.

La segona de les esmentades columnes opera a l'esquerra de la pista que condueix de Beni-Messaud, a Tharga i Tifaraut, amb l'objecte de contenir l'enemic que pretenia impedir el pas del combol.

A la dreta anaven les tropes del coronel Salcedo.

Una altra columna forta, de 4.000 homes, ha sortit de Candussi i s'ha dirigit envers l'antic camí d'Annual, on els rebels ocupaven una línia que s'estén des del Morabito que hi ha dins del congost d'Izumar fins les crestes de Yebel-Uddia, sobre el flanc dret d'aquesta muntanya.

Mana aquestes forces el coronel senyor Morales i operava en combinació amb la columna del coronel Seoane.

La quarta columna, que procedia del campament de Tafersit, s'ha mogut en combinació amb la del coronel Morales en l'espai que hi ha entre Tizzi Azza i Yebel-Uddia.

La cinquena columna operant, sota el comandament del coronel senyor Vera, tenia per objectiu la part insomessa de M'Talza. Portava prop de 4.000 homes i ha trobat molta enemics.

Una altra columna, que va comandada pel coronel senyor Núñez de Prado, cobria tota la línia dels Guelajabas, des de Mont Arruit a Drius. Es componia de forces de cavalleria, i tenia per comesa evitar que l'enemic intentés una escomesa per rera-guarda durant l'operació.

A tots els campaments hi havien quedat sobre les armes, i a Tafersit i Drius columnes de reserva.

S'han reforçat també molts llocs del sector d'Acid de Midar.

A les set del matí han entrat en

contacte amb l'enemic les columnes dels coronels Salcedo i Seoane.

L'una i l'altra han descrit un gran arc de cercle a dreta i esquerra dels atrinxeraments ocupats pels rebels, els quals, per la pressió de les tropes espanyoles, han anat cedint poc a poc el terreny.

La columna Morales ha trobat l'enemic més enllà de Bertieb, entaulant un fort combat.

La seva missió era retenir l'enemic amagat al camí d'Annual, batent l'artilleria les fortificacions dels moros.

Entre tant la posició de Tizzi Azza canonejava les concentracions morones amagades a Yebel-Uddia, on els harquenys tenien grans parapets i fortificacions.

L'enemic, en aquest lloc, disposava d'artilleria.

La lluita era molt asferrissada, aconseguint-se que els moros no s'aproximessin a auxiliar als que se'ns oposaven a Beni-Said.

Des de les cinc del matí han intervingut les esquadretes de tots els sectors, bombardejant els atrinxeraments dels moros, assolint la màxima intensitat a Yebel-Uddia i a la zona de Tharga i Tifaraut.

A l'ensens, des de la costa d'Afrau l'esquadra cooperava eficaçment amb els bombardeigs continus, amenant la rera-guarda enemiga.

La lluita d'avui ha estat pròdiga en episodis de valor, perquè els moros no volien cedir el terreny, resistint amb coratge extraordinari.

Un lloc on la lluita ha tingut arcters greus fou al sector on operava la columna del coronel d'Africa senyor Vera.

L'enemic estava constituït principalment per nuclis de Metalza, comandats per Bu-harrai, que mantingué el xoc amb gran decisió.

Es fan molts elogis de la pericia del senyor Vera i de la brillantesa amb què executà l'avanc, castigant els metalzistes durament, com mai s'havia fet fins ara.

Les tropes han fet un munt de cadàvers.

L'artilleria exercí un paper molt brillant i les granades foren molt ben aprofitades.

Les forces d'infanteria encarregades d'assaltar les posicions de Tifaraut i Farga es dividiren en tres grups: l'un avançà pel centre muntanya amunt, sota el tiroteig incessant dels moros; els altres dos es bifurcaren per a enrotllar la zona atrinxerada.

Davant d'això els harquenys vacil·laren en la defensa, per la por de veure's enrotllats i escomesos per tot arreu. Es batenen en retirada d'altura a altura.

Alguns grups que es presentaven al descobert foren escombrats per les ametralladores. Altres que resistiren fins arribar cos a cos foren destruïts a cops de baloneta.

Als barrancs quedaren morts molts moros que volgueren salvar-se en tenir pròxims els nostres.

Els regulars, legionaris i forces de la mehallà i de la harca amiga que anaven a l'avantguarda de la colum-

Fórmula patentada a Espanya

per a fer miralls. Tothom pot fabricar miralls i adobar a casa els tacats. No es necessiten aparells, experiència ni capital. Fabricueu miralls en hores perdudes i guanyareu diners. Tinc fórmules i procediments alemanys per a tota classe de preparats o indústries. Consulteu-me sobre el que disitgeu fabricar o preparar. Demanen Catàleg gratuït.

Antoni Formoso Permy

Santa Catalina, 12. — La Corunya

na Seoane, donaren mostres d'escomesa magnífica, no desmereixent gens les tropes peninsulars expedicionàries.

De la resistència de l'enemic, extraordinàriament nombros, en dona idea el fet que no començà realment a afeblir-se fins a prop del migdia, però adhuc després de començar a batre's en retirada, fou tal la seva energia, que prop de les dues no es presentà per complet en fugida.

Els regulars, mehallà i harca amiga el perseguiren, causant-li moltes baixes.

El tinent coronel Franco, que manava les forces del Terç, establí el contacte amb les dites forces a les deu del matí, actuant des de llavors en íntim enllaç per a enrotllar l'enemic cap a l'esquerra, pronunciant el moviment enrotllant projectat.

Immediatament s'iniciaren treballs per a destruir totes les trinxeres establertes a les altures dominants de Tifaraut, on també hi havia cadàvers moros.

Fins passats dos quarts de tres no arribaren les forces alliberadores al peu del puig on hi ha la posició de Tifaraut, els braus defensors de la qual les acolliren amb entusiastes visques a Espanya, mentre s'hissava la bandera nacional i les trompetes tocaven la Marxa Reial.

Fou un instant d'emoció indescriptible.

No tenien ja gens d'aigua perquè l'enemic s'havia fortificat prop de l'aiguada i a pocs metres de la posició, privant la sortida als defensors d'aquesta. També els quedaven molt pocs municions.

Cooperà amb eficàcia extraordinària a l'èxit la columna de desembarc, que complí la seva comesa amb gran brillantesa.

El desembarc es féu amb gran dificultat per efecte del temporal.

Les tres petites columnes nostres, en enllaç amb Afrau, anaven comunicant al cap d'aquesta posició, senyor Heredia, els moviments de l'enemic, i Afrau ho posava en coneixement de l'Alcazar i el «Lauria», amb l'heliograf, per a la regulació del blanc.

També les bateries d'Afrau apoiaven l'avanc.

D'aquesta manera s'anava avançant a poc a poc prenent a la harca totes les seves posicions una rera l'altra.

Les tres columnes, desplegades aleshores a dreta i esquerra, de la pista que porta des del mar a Tifa-

rant, han avançat combatent i un xic després del migdia aconseguiren arribar als voltants de Tifaraut fortificant-se sòlidament en unes altures que hi ha a curta distància a la dreta d'Afrau.

L'objectiu havia quedat aconseguit. Fins ara se sap que hi ha unes cent baixes, però és de suposar que n'hi hagi bastantes més, perquè encara no han donat part de les seves les columnes del sector de Tizzi Azza i del coronel Salcedo.

Se sap que ha mort el capità Jaraño i estan ferits els tinentes Delgado i Cortés.

La columna Vera ha tingut 48 baixes, entre morts i ferits.

De la mehallà ha mort el tinent Lesea.

Aquesta unitat i la columna Franco tenen 36 morts i diversos ferits.

Estan ferits: del regiment de Wad-Ras, el capità Alonso, l'alferes Villanueva i els soldats Francesc Vera, Juli Millán i dos més.

S'ha de comptar amb que la lluita ha estat molt violenta i ha durat fins l'arribada de les nostres tropes a 200 metres de Tifaraut, on l'enemic ha defensat les seves últimes trinxeres amb veritable acarnament.

L'últim tret ha estat a les tres i a les 2'50 entrava el combol a la posició.

Per al càlcul final de les baixes s'ha d'atenir en compte que la violència de la lluita ha estat duríssima i que els contingents enemics han estat, sens dubte, els més nombrosos d'ençà que hi ha guerra al Rif.

A Melilla s'assegura que a la harca hi ha molts moros que no pertanyen a càbiles de la nostra zona. A diversos sectors s'ha observat la mateixa seguretat en el comandament, enemic i la mateixa disciplina i mateixa abundor de projectils que a l'acció de dissabte. Es veu que l'enemic estava preparat per a desenvolupar el màxim esforç.

La fermesa de què ha donat mostres l'enemic en tota la línia, ha permès que actuessin amb molt de profit els elements emprats per les tropes.

Per això l'operació d'avui té caràcters de gran càstig per als moros.

L'Alt Comissari, que des de les primeres hores era a Dar Quebdani amb el general Echagüe, ha tornat a la plaça un xic més tard del migdia per a comunicar al Govern els detalls de l'operació.

Fulletó de LA VEU DE CATALUNYA

19 23 AGOST 1923

LA FAMILIA DELS GARRIGUES

PER

J. Pin i Soler

volgués escupir girà el cap i se'n anà.

Quan lo noi fou fora, lo secretari, que no gosava llevar los ulls en sa presència, volgué fer creure als «confurats» que l'hereuet no parlava de veres... puix si ell, ex-tantes coses, i actualment quasi un personatge, hagués pogut suposar que anava «serios...», ai, Déu meu! Se n'hauria passat una!

Certs secutans, coneixent sa poquedat l'ativaven...

— Si me n'hagués dit a mi la melitat solament! — Si m'hagués escupit! — feia l'altre.

Tant li digueren, tant lo punxaren, tant excitaren lo seu orgull i tants patricians de vi blanc begueren, que a pesar del Josep Grau, lo conjurat alegre, que protestà, no acompanyant

los, tots se n'anaren a la sala de ball per a cercar bronquina.

Quan hi arribaren començava a fosquejar.

La major part de les mosses reunides en rotllons rebien obsequis de llurs galants balladors, vinguts de fora i portant un «bolado», un plat de gots, un cantiret, fruita, qui «senyors» de pasta fina.

Lo secretari, acompanyat dels conspiradors es dirigí a la Tules que enraonava amb una amiga i presentant-li un parell de rosquilles li preguntà si estava compromesa per la «polka» vinent.

La Tules, indecisa, refusà rosquilles i ballador, dient de les primeres: — Puden lo tabaco. — I del segon — Feu tortor d'aiguarent.

— Els molt delicada, noia... Aviat mudes de parer!

— Què voleu dir?

— Me sembla... no fa mitja hora, la tortor de l'aiguarent no l'ofenia...

I el petonet aquell...

Sense deixar-lo acabar un cop de puny a la cara lo fela entregrar.

Lo secretari, enardit pel dolor i la vergonya, cridava furios:

— Surt, hereuet de palla, ix, mortal; te menjarà el fetge.

Tot foren crits i soroll: los Pallaresos volien detenir el secretari, los secutans l'hereuet; però res els deturà, i deixant en mans de qui els descompartia espatriacs de gec i de camisa, mentre Narros i Cadells es disputaven, corrent-se l'un darrera l'altre, arribaren prop del torrentó.

Molts del sarau seguiren, més en arribar al lloc de la lluita lo secretari queia, i l'hereuet, saltant lo torrentó, fugia per l'altra banda... I com la

gent de poble tem d'acostar-se de morts i ferits per estalviar raons amb la Justícia, lo pobre secretari, des-sanguant-se i panteixant, fou abandonat en un xipoll de llot format de fang massa trepitjat i de sang presa.

Uns se n'anaren determinats a dir que «no hi eren»; altres, menys porucs, avisaren a Batllia.

Lo nunci, lo Rector, que havien hagut esment de la desgràcia, i un gran cop de curiosos eixiren fins al torrentó, trobant lo cos del secretari encara calent.

Reparant que tenia alé de vida, estroncaren lo millor possible la cruel ferida que a la panxa tenia, i amb força precaucions lo portaren al poble.

No fou difícil averiguar qui havia sigut l'agressor, i si bé era veritat que ningú assegurava haver vist clar l'horrible ganivetada, tots los testimonis declararen que junts, l'hereuet i el secretari, havien eixit de sarau desafits i que en arribar al lloc del «desafio», mentre lo secretari queia, l'hereuet desapareixia.

Lo Molí vell belluga

Lo sol no apuntava encara quan lo vell Garriga saltà del lit.

A l'eixir de sa cambra l'estranyà veure la de sa filla oberta ja. Baixà a la cuina preguntant a sa germana, que veia trafiquant, per la nena...

— Molt dematí s'ha llevat — mastegava entre dents.

— Deu ser per l'hort — respongué la tia. — Amb la gran fallera de flors primerenques no s'entén de feina...

No pot ésser lluny... Té el xocolata abocat i no l'ha pres...

Sobtat, lo Garriga, com preocupat per una idea, féu a sa germana:

— Ponat... No has sabut qui truca a ahir vespre?

— Devia ser l'hereuet.

— No et sembla que, fins sense obrir-li, no deu haver passat gran pena per a entrar?

Massa he reparat per on entren quan la portalada està tancada; salten les parets del corral i a la pallissa falta gent... Faig la vista grossa.

Sense més preguntar, obrí el portal, xiulà els gossos, encengué un cigarret i eixí al camp.

Al mateix punt entrava el Narcís per la porteta de l'hort acompanyant la Mercè que, els ulls plens de llàgrimes, se precipità en braços de sa tia.

— Al tieta meu del meu cor! Quina desgràcia!

— Què passa, filla meua? No ploris! Què t'ha passat? Parla, parla tu, Arceïet.

Lo Narcís respongué tot encongit: — La Justícia busca l'hereuet per tot arreu.

— Què ha fet? — cridà alarmada la tia.

— Un home mort!

La tia, que renyava la Mercè perquè plorava, arrencà a plorar més fort que ella i durant un gran rato tot foren als i sospirs.

Quan la tia eixugant-se els ulls es disposava a escoltar los detalls que la nena anava a dir-li, eixa esclafà en plors; quan s'aturava, l'altra tornava a començar.

Per fi, gràcies al Narcís, i una paula ara, mitja després, s'enterà de

quant sabien los jóvens, oit de llavors del vallet, que anit passada havia parlat per la reixeta amb l'home que truca: un propi enviat de la Sa cuita.

— Si ha deixat de trucar i moure escàndol, és perquè lo vallet li ha jurat que l'hereuet no era a casa.

— Déu meu, Déu meu, Sonyor, què lo pare ho sapigal!

— Prompte es trobarà algú que t'hi digui.

Les llàgrimes aturant-se de rajar, uns als altres se comunicaven els detalls del fet.

— I jo — deia la tia — que oint truca...

— Pensàveu que fos ell?

— També m'ho pensaja jo — atorgà el Narcís — Però com que em semblava que la veu del vallet parlant amb algú de fora, m'he llevat ans de

per enterar-me.

Les emocions d'uns i altres feren que per de prompte ningú s'adonà de l'absència del Jaume. La Mercè preguntà per ell a la tia, la tia per Narcís, i el pobre Narcís, que era amic de la casa sabent la veritat, se no clavar encara una burxada més lo cor d'aquelles pobres criatures, respongué rogenc:

— Deu dormir. Encara no són sis.

— Tens raó — féu la tia. — Lo Molí és dormilega.

I demanant nous detalls i espargint noves llàgrimes, eixiren en busca l'amo.

Encara no havien caminat cent passos, lo veieren venir curta-corrents.

Al ser prop d'ells cridà:

— Tot ho sé!... L'hereuet ha fet el mort. Lo pall... Lo pall...

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La resposta francesa

París, 22. — La resposta francesa a la nota britànica declara que França no s'inspirarà més en egoïsmes ni mai pensà en fer política particularista en la qüestió de les reparacions qüestió que resultaria insoluble, si no es tingues en compte el conjunt dels interessos europeus. França, pel contrari, ha tingut sempre en compte amb especial atenció, el malestar que sofreixen determinats aliats i particularment el relatiu a la vaga forçosa a Anglaterra.

Recorda la llarga sèrie de cessions fetes a Alemanya, concessions que mai no han estat correspostes, i solament han tingut per resultat no res més que el buit del Reich.

Poa de manifest que fins a darrers de l'any de 1922 Alemanya no cessà en els seus maneigs, disposada consistent i deliberadament a agreujar per si mateixa la seva situació econòmica i financera i inclús el seu propi pressupost, al mateix temps que, per altra part, anava desenvolupant i ampliant el seu utilatge industrial i reconvertint la seva flota de comerç.

França ocupà el Ruhr, perquè Alemanya no complia cap de les seves obligacions. La Comissió de Reparacions reconegué el dret de França a actuar en aquest sentit. La legalitat de l'ocupació del Ruhr estava justificada pel mateix text del Tractat de Versalles, i per les declaracions col·lectives i particularment dels aliats.

Entre els textos que poden invocar-se, figuren el protocol signat a Spa, a 16 de juliol de 1920, la declaració de Londres, de 1921, i la decisió del Consell Suprem de 5 de maig del mateix any.

Segons fou reconegut per un document comunicat pel mateix Reich a la premsa, amb data 9 de maig de l'any 1921, l'amenaça d'ocupar el Ruhr, podia aplicar-se també en cas de que Alemanya fés la declaració exigida d'ella pels aliats, però sense complir el promès per ella.

Per altra part, faltant Alemanya al consignat al Tractat de Versalles, oposa una resistència que en diu passiva, però que en realitat resulta activa i violenta, resistència que, malgrat d'esser inspirada desde Berlín i imposada pels grans industrials, resulta també perjudicial per als mateixos interessos alemanys, tota vegada que costa més cara del que costaria el compliment de les obligacions contraïdes.

França desitja la cessació d'aquesta resistència, però a més el considera com condició prèvia per a entaular qualsevol conversa amb el Govern de Berlín.

L'ocupació del Ruhr, una vegada acabada la resistència, continuaria; però seria en condicions molt diferents de les d'avui, mercè a l'evacuació progressiva de les tropes, a mesura dels pagaments realitzats per Alemanya. — Havas.

París, 22. — França no ha portat al Ruhr cap mira ni cap intent de política anexionista.

La data dels pagaments a realitzar per Alemanya, depen absolutament de la voluntat d'aquesta. Basta, en efecte, observar la rapidesa amb que Austràlia ha recuperat les seves facultats productores, així com el seu crèdit, per a poder fer-se càrrec del que Alemanya, país de poderosíssim utilatge econòmic, pot realitzar, quan vulgui.

França, les reivindicacions de la qual no rebassen de cap manera la capacitat del pagament del Reich, no ha cessat des de fa mesos, de proposar un programa als aliats, demanant a aquests que li sigui mantinguda la quantia de 26 mil milions de marcs o que li correspon segons el percentatge fixat a Spa en les obligacions A i B, i que li sigui reservada per les obligacions C, la quantia que després hagi de reclamar-se per a pagar la seva part dels deutes interaliats.

França no pot interrompre l'obra de reconstrucció de les seves regions devastades, ni tampoc pot continuar-la indefinidament a costes pròpies.

França mai nega els seus deutes i a més és acreedora de determinats aliats, però queda fora de lloc que en el pensament dels redactors del Tractat de Versalles, els danyos causats

l tenien prioritat sobre les despeses de guerra.

Es que els aliats van a exigir-se reciprocament el pagament d'aquestes despeses de guerra abans que Alemanya pagui el que té de pagar?

No cap tornar sobre la determinació de la quantia total de les obligacions d'Alemanya, però s'ha d'esser calculada periòdicament la capacitat de pagament d'Alemanya amb l'objecte de que els venciments puguin ésser modificats segons les circumstàncies i per mitjà de vots de la Comissió de Reparacions.

L'evaluació definitiva de la capacitat de pagament d'Alemanya no podien pensar ni pensaren en fixar-la els redactors del Tractat de Versalles, perquè hauria estat facilitar i pràcticament fer profitós el maneig ideat i portat a la pràctica per Alemanya, tota vegada que aquesta, lliure ja del seu deute interior, quedant-li un deute exterior molt reduït, resorgiria ràpidament mitjançant el seu utilatge econòmic que la guerra deixà intacte del tot, i aconseguiria aviat una triomfant prosperitat davant de la misèria dels seus acreedors.

França està disposada a estudiar, una vegada acabada la resistència passiva d'Alemanya, el mitjà d'harmonitzar el ressorgiment d'Alemanya amb el pagament de les reparacions; però no s'han de sacrificar aquestes reparacions en pro del restabliment d'una riquesa econòmica, la caiguda de la qual no possa de momentània.

Quantes faltes per part d'Alemanya foren registrades per la Comissió de reparacions ho foren per majoria de tres vots, majoria que hauria existit també encara que els Estats Units haguessin tingut en la dita comissió un delegat oficial en comptes d'un observador.

França i Bèlgica tenen el 60 per cent dels crèdits aliats sobre Alemanya. Doncs, bé, ja llue Anglaterra acusa a França de falta de sentit pràctic, que pensaria d'una Societat en la qual un grup d'accionistes representant el cinquanta per cent de les accions pogués ésser anul·lat per un grup molt més petit, que representes tan solament el vint per cent de les dites accions.

França està disposada en tot moment i ho ha estat sempre a conversar amistosament sobre aquests assumptes amb Anglaterra i els aliats; creu que seria fàcil arribar a un acord sobre el pagament ràpid del deute alemany que correspon al dany i devoracions de guerra, per als ajornaments fins determinada data examien per la comissió de reparacions de la segona part del deute alemany quedant ajornat fins la mateixa data l'examen del pagament dels deutes interaliats de guerra.

No creu França que Anglaterra vulgui reclamar el pagament dels deutes interaliats abans que estiguin pagades les reparacions, puix França per a poder pagar el que deu precisa recuperar prèviament les seves forces contributives.

Anglaterra té sens dubte interès en que Alemanya torni a aixecar-se; però no en té cap en que França quedi rebaixada. — Havas.

París, 22. — La contesta del Govern francès a la nota britànica, va acompanyada d'un anexe, en el qual queden reproduïts determinats paràgrafs de la nota anglesa i estampades davant dels mateixos, les ràpides franceses.

Heu's aquí la rèplica referent a la seguretat de França:

Diu la nota britànica, que Anglaterra promet discutir amb tota simplicitat amb els aliats.

Aquesta proposició fou acollida calurosament per Bèlgica.

La nota anglesa recull l'observació feta per França, de que la qüestió de la seguretat, per no tenir res de comú amb la del Ruhr, du un nou ajornament en la discussió.

Afegeix que Bèlgica ajudarà a Anglaterra, la qual no està disposada a ésser part en un acord qualsevol referent a la seguretat territorial de Bèlgica, que no estigui lligat amb un compromís semblant amb França, i acabava treient la conclusió de que era inútil, donada la indiferència de França prosseguir l'estudi d'aquesta qüestió.

El senyor Poincaré contesta:

Declaràvem, en efecte, que si són qüestions diferents la del Ruhr i la de la seguretat, estarem sempre disposats, i complaguts, de parlar amb Anglaterra sobre la qüestió de la seguretat.

Aquest paràgraf de la nota britànica desvirtua per complet el nostre pensament, el qual és molt clar.

Això tenia evidentment la següent significació: Conversem immediatament, si voleu, però no varremem qüestions que són diferents.

El senyor Poincaré afegeix:

França ha demostrat suficientment, entre altres llocs, en la Comissió del desarmament de la Societat de Nacions, que estava disposada a discutir totes les qüestions concernents a la consolidació de la pau. Fins tingué la satisfacció de veure al representant britànic adherir-se a aquesta actitud de França.

A principis de 1923, contestant a l'ofertament que féu el senyor Lloyd George d'un pacte de garantia unilateral, de cinc anys de durada i sotmès a la prèvia solució de les qüestions pendents entre França i Anglaterra, i que no implicava assistència militar, haguerem de manifestar que tindríem gust en examinar aquesta proposta, si bé amb la condició que la durada d'aquest Pacte fos major que el de l'ocupació prevista en el Tractat de Versalles, i sempre que tingués caràcter sinalmàctic i fos acompanyat d'eficaces i recíproques garanties.

Fins a la data no hem rebut cap contesta. França està disposada a reprendre avui mateix si es vol l'examen de la qüestió de la seguretat, però les garanties que se li donessin, aduoc essent eficaces quant a qualsevol nova agressió, no poden ésser tals que la privin totalment o parcial del seu dret a les reparacions. — Havas.

L'ambaixador anglès a París

Londres, 22. — Fins ara no es té cap confirmació de la notícia circulada recentment relativa a que el marquès de Crève projecta abandonar l'ambaixada de la Gran Bretanya a París. — Havas.

El carbó del Ruhr

Dusseldorf, 22. — A conseqüència de l'incompliment per part d'Alemanya dels lliuraments a efectuar en concepte de reparacions, el general De goute ha dictat una disposició en virtut de la qual quedaran en poder de les potències ocupants tots els «stocks» presents i futurs de carbons del Ruhr. — Havas.



UN TRACTAMENT SENZILL PER A CURAR-LOS

Només cal dissoldre un pessic de Saltratos Rodell en un recipient d'aigua calenta i banyar els peus cosa de deu minuts. Aquest bany, que resulta medicinal i oxigenat, fa desaparèixer com per art d'encantament, tota inflor i macadura, tota sensació de dolor i d'irritació. Una immersió més llarga ablaneix les durícies més arrelades, els ulls de poll i altres carnositats doloroses a l'extrem de poder-los treure fàcilment sense navalla ni tisores, operació sempre perillosa.

Aquestos bany saltrats tornen a conservar els peus sensibles en perfecte estat, de manera que amb aquest tractament, senzill, el calçat nou, per estret que sigui, li semblarà molt còmode i com si fos usat de temps.

NOTA. — Els Saltratos Rodell es venen a un preu assequible a totes les farmàcies. Rebutgen les falsificacions que no tenen cap valor curatiu, i exigeix els veritables Saltratos Rodell en paquets grocs.

Butlletí internacional

22 d'agost de 1923

LA SITUACIÓ DE MONGOLIA

El corresponsal del Times a Kalgan comunica detalls molt curiosos de la situació a Mongòlia, on les tropes bolxevistes han representat un paper alliberador. Aquestes paradoxes de la història sembla que s'escauen millor a les terres d'Àsia.

La Mongòlia ha experimentat de dotze anys ençà els canvis més fantàstics i els daltabaixos més sorprenents. I avui es troba en una situació esplèndida, fruit d'una tranquil·litat i una prosperitat gairebé desconegudes fins ara. Voltada de la Rússia vermella i de la Xina anàrquica, Mongòlia gaudeix ara un govern propi, ha establert l'ordre, el dret i la pau i no pateix l'amenaça de cap enemic exterior. La pintura que en fa el corresponsal del gran diari londinenc és gairebé idíl·lica.

L'any 1919 el general xinès Hsu ocupà Urga i tractà la Mongòlia com a terra conquerida i dominada. L'any 1920 hi aparegué el general rus blanc baró d'Ungern, amb una força mixta, la major part de la qual eren mongols contraris a la dominació xinesa. Ungern esmicolà l'exèrcit xinès i dels quinze mil homes que el formaven amb prou feines tres mil aconseguiren tornar al seu país.

Ungern, però, no havia anat a Urga per alliberar els mongols i realitzant el seu objectiu atacà la República de l'Extrem Orient, aliada de Moscou, a profit de la causa dels blancs. El baró d'Ungern fou totalment derrotat per un exèrcit vermell. Aleshores una columna bolxevista de dos mil homes ocupà Urga i hi establí un govern mongol vermell aconsellat per funcionaris nomenats pels Soviets d'Irkutsk i protegit per les tropes vermelles.

Els bolxevistes — cal reconèixer-ho lleialment — actuaren a Mongòlia amb una moderació i un seny que podrien servir de model als governants espanyols en l'exercici de llur protectorat del Marroc.

A poc a poc anaren retirant llurs tropes, deixant tan sols a Urga un destacament de dos cents homes. Els consellers vermells han anat essent substituïts per socialistes russos que han ajudat honestament els mongols a establir un govern estable. El gabinet mongol vermell és ara responsable davant la Convenció Nacional, representativa de totes les classes socials, i funciona de faïso satisfactòria, a base de principis democràtics, no comunistes. El Buda vivent o *Hutukhtu*, que des de l'any 1912 havia estat reconegut com a Emperador temporal, no conserva ara sinó un poder espiritual. El Ministre de la Guerra, un carnisser d'Urga, ha demostrat posseir aptituds administratives superiors i ésser un home pràctic. Un dels quatre grans *Khans* de Mongòlia és membre actiu del Ministeri, i si els prínceps i l'aristocràcia no vuen amb bons ulls el nou estat de coses, car han de contribuir a les càrregues del govern segons llur riquesa, accepten filosòficament la situació.

La seguretat pública és absoluta, el comerç és actiu, els impostos són justos, les finances del país funcionen normalment, el Treasor públic no pateix angoixes, la moneda corrent és l'or rus i el dòlar d'argent. I ara els mongols estan reorganitzant llur exèrcit per a resistir les eventuals invasions xineses. Decididament, els governants d'Urga ho fan una mica millor que els de Madrid.

El govern de Moscou respecta aquesta evolució natural de la independència mongola. Ha reconegut el govern d'Urga, n'accepta un representant a Moscou i no intervé en la vida interior del país. Té a Urga un representant i una oficina de policia secreta que examina els passaports, però ha renunciat al dret d'escorcollar els equipatges que ja han passat per les duanes mongoles.

Així la Rússia soviètica ha actuat a Mongòlia com una veritable potència amiga i protectora.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

Les impremtes d'Alemanya

Berlín, 22. — A conseqüència del preu de cost i de les dificultats d'impressió, tretze periòdics de Múnic han deixat de publicar-se.

El personal de la impremta del Banc de l'Imperi amenaça amb declarar-se en vaga si no és novament admès un tipògraf que havia estat acomiadat en l'última vaga.

La direcció del Banc de l'Imperi ha encarregat a les autoritats judicials que decideixin la sort del tipògraf esmentat. — Havas.

Els comunistes de Wiesbaden

París, 22. — Telegrafien de Magúncia a «Le Journal» que un grup d'individus comunistes han intentat assaltar l'edifici de l'Ajuntament de Wiesbaden. Després de molts esforços la policia aconseguí isolar l'edifici.

A conseqüència d'això resultaren ferits dos comunistes tres de gravetat. — Havas.

Mussolini a Castellamare

Roma, 22. — El president del Consell, senyor Mussolini, ha arribat a Castellamare de l'Adriàtic, essent acollat per una immensa multitud que es va congregar a l'estació.

El senyor Mussolini passà revista a la milícia nacional, la qual prestà jurament de fidelitat. Acte seguit pronuncià un brillant discurs davant la milícia i la multitud, essent objecte d'entusiastes aclamacions. — Havas.

Els Estats Units i Europa

Washington, 22. — La Casa Blanca declara que, reunits els reports dels observadors americans que han tornat d'Europa, queda comprovada clarament la necessitat en què es troben els Estats Units de continuar en la seva actitud davant dels esdeveniments que es desenvolupen a Europa. — Havas.

Submarí japonès perdut

Toquio, 22. — Ha anat a fons un submarí japonès que anava tripulat per 96 homes; salvant-se'n 11. S'ignora la sort que hagin pogut córrer els altres 85. — Havas.

La nota de França

Londres, 22. — A última hora de la tarda d'ahir es va rebre al Foreign Office la contestació del Govern francès a la nota britànica. — Havas.

La nota de Bèlgica

Brussel·les, 22. — La resposta del Govern belga a la nota britànica serà tramesa demà a París, i a última de setmana a Londres. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

El govern i el Marroc

DEIEM jorns enrera, el 17:

«L'ideal d'aquest govern, com el de gairebé tots els governs espanyols, és que no passi res. Abd-el-Krim, però, i els moros que el segueixen, no són del mateix parer. Volen que passin moltes coses. I, amb la col·laboració de la política dels senyors Alba i Garcia Prieto ho aconseguiran.»

Ja ho han aconseguit.

El mateix dia que escrivíem aquestes paraules començaven de passar coses gravíssimes a la zona espanyola del Protectorat del Marroc. No costa gaire ni té cap mèrit actuar de profetes amb els governs de Madrid.

A la part oriental i a la part occidental del Marroc sotmès al protectorat espanyol, hi ha hagut combats sagnants on les baixes de l'exèrcit expedicionari s'han comptat per centenars. Els comunicats oficials han parlat de posicions assetjades a les quals no han pogut arribar els combois, de columnes que han hagut de retirar-se sense aconseguir llurs objectius, de combats mortífers sostinguts amb una finalitat estrictament defensiva, és a dir, sense cap finalitat. El president del Consell de Ministres ha hagut de tornar precipitadament a Madrid. I ara, el fet modestíssim d'haver pogut arribar un comboi a Tifaraut és anunciat pel mateix govern com una gran victòria. El mateix passà el dia 5 de juny a Tizzi Azza i ja hem vist el que ha succeït ara.

Tot això, que representa el fracàs més sagnant i sorollós del govern, i especialment del seu cap senyor marquès d'Alhucemas i del ministre d'Estat senyor Alba, qui porta la direcció de la política seguida al Marroc, ha sigut anunciat i previst en aquestes columnes d'ençà que pujà al poder aquest Ministeri de la concentració liberal, que ja en les seves primeres notes sobre l'actuació espanyola a l'Àfrica volgué amagar sota la frondositat de les paraules la buidor del seu pensament, com si la realitat pogués ésser colgada sota la retòrica.

Mentre el senyor marquès d'Alhucemas i el seu govern no saben el que volen, Abd-el-Krim actua. És, com diem suara, el veritable marquès d'Alhucemas.

A Barcelona, tota la premsa, unànimement, ha demostrat la seva indignació i la seva protesta contra la conducta del govern. Un Ministeri que ha demostrat tanta inèpcia no té autoritat per a exigir ni per a demanar nous sacrificis al país. Després del que ha passat a l'Àfrica d'ençà del 28 de maig, aquest govern resta incapacitat per a resoldre el problema del Marroc. Com més aviat se'n vagi serà millor. La seva continuació al poder constitueix un perill. És una nosa.

Un fracàs tan absolut d'una política exigeix l'eliminació immediata dels que l'han implantada i seguida. Ells en són els únics responsables. Debades intentaran escamotejar-la, aquesta responsabilitat. Els fets s'han desenrotllat en forma que el govern no pot defugir aquesta responsabilitat exclusiva i màxima, que no comparteix amb ningú i que cap circumstància no atenua. Si ells mateixos no ho veuen, caldrà que el país els ho faci veure.

La passivitat fatalista amb la qual les terres d'Espanya, fora de Catalunya, esguarden aquesta successió de governs ineptes i de fracassos sagnants, enfondeix l'abisme que separa Barcelona de Madrid i de tot el que Madrid representa. Catalunya, que pateix les conseqüències de tanta ineptitud, no pot contemplar amb indiferent passivitat una política imbecil que consum exorcament la nostra joventut i la nostra riquesa col·lectiva.

Municipi

ARRIBADA DE LES COLONIES ESCOLARS

A tenor de l'horari més avall expressat, diumenge vinent tindrà lloc l'arribada de les Colònies Escolars de vacances sostingudes per l'Ajuntament.

Estació de França. — Poble de Claramunt i Abrera, 9/30; Torredembarra, 10/6; Arbúcies, L'Escaló, Bagur, Palamós, Sant Feliu de Guíxols, Llagostera, Cruïlles, Tortellà, Banyoles, Sant Celoni, Vidreres, Tordera, Hostalric, Breda i Caldes de Malavella, 10/28; Sant Pere de Premià, Malgrat, Tordera i Lloret de Mar, 10/30; Montblanch, 12/2; Falset, 12/25; Els Arxos i Mieres, 12/30.

Estació del Nord. — Sant Feliu de Codines i Cerdà, 9/28; Navàs, Sampedor, Sant Llorenç de Cervera, 11/15; Tona, Camdevànol, Sant Hipòlit de Voltregà, Vallfogona de Ripoll, Ripoll, Poble de Lillet, Prats de Lluçanès, Perafita, Santa Maria de l'Estant, Sant Joan de les Abadesses i Borredà, 12/30; Capdella, 21/5.

La remesa dels escolars es farà als jardins del Palau de Belles Arts, als quals tindran entrada les respectives famílies, mitjançant la presentació d'una contrasenya que oportunament rebiran a llur domicili, les quals se'an rigorosament personals.

La remesa dels escolars de les Colònies de

Montblanch, Falset, Els Arxos, Mieres i Capdella, es farà a les respectives estacions d'arribada, on hauran d'acudir les famílies per a fer-se càrrec dels nens.

EXPROPIACIÓ DE FINQUES PER AL PARC DE MONTJUICH

Al despatx de l'Alcalde s'ha efectuat el pagament corresponent a l'expropiació de les finques números 118 i 160 de les afectades pel Parc municipal de Montjuich, de les quals eren propietaris donya Josepa i donya Maria Més i don Miquel Biosca, respectivament.

DELEGACIÓ

Amb motiu de la festa major de Sans l'alcalde s'ha nomenat delegat a la festa representació per a tots els actes als quals ha estat invitat, en el moment d'alcalde senyor Tusell i regidors del districte.

PER A LA VENDA AMBULANT DE VI

El Grup IV (Arbitris) del Negociat d'Ingressos (Bellafila, 3, principal), fa públic que el termini per a l'obtenció de la llicència especial de col·lectors per a la venda del vi, o en altre cas de la llicència per a la venda ambulant, finalitza el 31 del corrent, fent avinent que passat el referit termini s'exigirà als que es trobin sense patents de col·lectors per a la venda de vi, el doble de l'import de la venda ambulant i als que es trobin sense la patent per a la venda ambulant els drets triplicats corresponents a la dita patent.

Les Idees i les Imatges

UNA OPORTUNA REVISIÓ DE COMPTES MORAIS

En una de les primeres notes d'aquesta rubrica, ara farà dos anys, diem, en relació amb els segles impietosos d'ivresse i d'ivresse, que la nostra vintena centúria, malgrat les seves profundes nafres i prugies insensates, podia esdevenir, cristianament parlant, un gran segle reparador.

Els clars senyals hi són; els testimoniatges es manifesten cada volta més precisos: les veus es fan sentir, per moments, més i més expressives. Assenyalem, avui, un llibre — (el primer d'una sèrie anunciada) — cabdalíssim, en aquest sentit: els «Jugements», de N'Henri Massis (1).

Es un llibre representatiu de les noves generacions intel·lectuals catòliques: un llibre de fe, de lucidesa i de caritat exemplars; un llibre d'alt coratge.

N'Henri Massis, és, sens dubte, deixant de banda alguns detalls secundaris, de tots els esperits de la nostra generació — (em refereixo als escriptors, filòsofs i artistes que voregen els 35 anys) — l'esperit amb el qual ens sentim, ideològicament, més fraternalment d'acord.

De temps ha que següim, a través dels seus escrits, la marxa ascendent, cada vegada més ferma, més pura i més irradiadora de la seva bella tasca catolitzant.

De l'enquesta cèlebre, signada amb el pseudònim Agathon, en col·laboració amb N'Alfred de Tarde, «Les Jeunes Gens d'aujourd'hui», passant pel noble i emocionant llibre de guerra, «Le Sacrifice», a la seva obra darrera, «Jugements», la quantitat moral, perfecta des del primer moment, assoleix una energia dialèctica, una subtilitat crítica, una maduresa literària extraordinàries.

Per a encarar-se amb l'obra d'un Renan, d'un Anatole France o d'un Maurice Barrès, en la forma franca i decidida que ho fa N'Henri Massis, en el seu llibre, calia que a la valenta, a la heroica, diem millor, bona intenció inicial s'hi acoblés la necessària competència.

En tres escrits successius volem la remarcable espiritual tàctica emprada i els magnífics resultats pràctics assolits.

JOSEP MARIA JUNOY

(1) Edit. Plon-Nourrit. — 8, Rue Garancière. Paris, 1923. (7 fr. 50).

Dietari històric

23 d'agost de 1479

ELS CONSELLERS S'ASSABENTEN DE LA VINGUDA DE FERRAN II, I DETERMINEN LES FESTES QUE HAN DE CELEBRAR-SE

Per mitjans del síndic de la ciutat reberen els consellers noves que don Ferran, rei de Castella, com a successor del seu pare En Joan II, havia sortit de Saragossa per a fer aquí la seva entrada com a rei d'Aragó i de Sicília i comte de Barcelona.

Es reuní el Consell de Cent i deliberà que se li fés la recepció acostumada, esperant-lo els consellers més avall de l'arbreda que hi ha passada la riera de Sans, acompanyant-lo fins al monestir de Vallbona, on faria nit.

El dia següent faria la seva entrada pel portal de la Drassana, encaixonant-se al pla de Sant Francesc, on dalt d'un cadafal faria l'acostumat jurament de les constitucions de la terra, amb els frares del veí convent, que portarien la Veracreu, presidint el patriarca i arquebisbe de Tarragona.

Es complimentà el dit programa, passant davant del sobirà les confraries i gremis en processó, encaminant-se a la Seu, sola talem, que portaven consellers i prohoms. Al palau bisbal va sortir a rebre'l la clerecia, vestint el patriarca episcopalment, precedint la comitiva la creu i gran bandera de Santa Eulàlia, amb un centenar de ciris encesos.

Fuè Ferran oració davant l'altar major i va baixar a la cripta de Santa Eulàlia. A cavall s'encaminà després a la plaça de Santa Anna, on tenia posada en la casa de Carros,

Llicó interessant

El que costa a un poble d'obtenir la independència

III

EN el Memorial que redactà la Missió filipina que anà als Estats Units fa constar que es trobà que, «malgrat la campanya de publicitat portada a cap, la ignorància de les actuals condicions de Filipines estava molt generalitzada, amb la particularitat que, en alguna part del poble i fins del govern, existia la impressió — causada indubtablement per certa propaganda tendenciosa — que el progrés del país en els últims anys s'havia paratitzat completament i que l'autonomia filipina, sota la Llei Jones, havia portat el Govern no res menys que a l'estancament o a la paratització material, si no al desastre o a la bancarrota.»

A això atribueix la Missió que les Filipines no obtinguin la independència.

I la conclusió que formula no és pas, com algú podria creure, la d'apartar-se cada dia més del contacte amb el poble opressor i de mostrar la màxima hostilitat envers ell. Al contrari: proposen intensificar el tracte amb els Estats Units, estar-los a sobre constantment, no deixar-los viure. «La nostra opinió — diu — és que, si poguéssim emprendre una actuació més contínua i millor organitzada prop del govern i del poble dels Estats Units, de manera que la causa filipina constituís per a ells un problema d'actualitat constant, que es veiessin obligats a resoldre d'una manera o altra, hauríem guanyat definitivament el plet a favor nostre.»

D'aquesta campanya d'acostament la Missió n'espera molt: «L'oportuna anada de la Missió Parlamentària als Estats Units, — diu, — ha tornat a posar de relleu el problema filipí, ha alentat de nou els amics de la independència filipina, ha tret la passivitat de molts indiferents i neutrals i ha destruït molt d'aquesta nova llegenda de judicis desfavorables, incapacitats i errors que començava a forjar la ment americana en contra nostra.»

Les cinc conclusions amb què acaba el Memorial de la Missió filipina són aquestes:

Primera. Que es planegi i porti a cap als Estats Units una campanya de propaganda i informació més extensa i intensa que la que s'ha realitzat fins avui.

Segona. Que es creï una Oficina permanent amb els següents deures i atribucions: a) Dirigir el treball d'informació i propaganda a favor de la causa filipina, tant a les Filipines com a l'estranger. b) Dirigir els treballs que realitzi l'oficina creada a Washington i de les que puguin créar-se en l'esdevenidor. c) Publicar periòdics, fascicles o llibres a Filipines, als Estats Units i en qualsevol altre país estranger que puguin afavorir la causa filipina. d) Preparar, reunir i ordenar dades i materials per a ús de les Missions que es trametin als Estats Units i a altres països. e) Informar la premsa local del moviment i les activitats de la campanya per la independència als Estats Units i a la vegada tota la informació sobre Filipines que pugui promoure la causa de la independència. f) Preparar, reunir i ordenar les dades i materials d'informació respecte a l'aspecte internacional del problema filipí.

Tercera. Que la política de trametre Missions als Estats Units sigui mantinguda i refermada i es consideri la conveniència de trametre missions a altres parts del món.

Quarta. Que en relació amb aquesta política es consideri la conveniència de promoure el trametiment d'oradors i conferenciantes als Estats Units per a illustrar el poble americà sobre Filipines i el problema filipí.

Cinquena. Que es donin facilitats per al trametiment de filipins representatius a les convencions o conferències de caràcter científic, educatiu, professional, comercial, etc., als Estats Units o a altres parts del món.

Aquesta és l'opinió de la Missió filipina, acceptada per aquell poble. D'acord amb ella i per a començar a fer la gran propaganda a favor del poble i la causa filipina, s'ha editat i repartit l'opuscle a què ens referim al principi d'aquest article i que ha motivat aquests comentaris.

Nosaltres desitgem vivament que aquell poble, que amb tant de braó lluita per la seva independència, vegi ben aviat aconseguit el seu ideal i proposem a tots els nacionalistes catalans que vagin seguint amb simpatia els episodis d'aquella lluita, que pot molt bé alligonar-nos a nosaltres.

molt il·luminada, com totes les dels carrers principals.

Se celebraren amb tal motiu una processó amb 18 castells d'entremesos i un renc o torneig a la plaça del Born, i després de fer-hi el jurament de fidelitat acostumat, la ciutat li va regalar diferents atuells de taula, tots d'argent, que costaren 2.231 lliures, calorse sous i vint diners.

ESPIGOLAIRE

Necrològica

Ha pujat al cel el nen Joan Lluís Ferrer-Vidal i Turull.

A la seva distingida família, especialment a l'avi, el nostre il·lustre amic En Lluís Ferrer-Vidal, endrecem el nostre més sentit condol.

Diumenge, dia 26

A les 3 de la tarda

Conferència pública

d'En JOAN VALLÈS I PUJALS

al teatre Principal de Montblanch,
organitzada per la Joventut Nacio-
nalista de la dita vila, sobre el tema:

«Mentre Espanya davalla...»

Generalitat

L'ESCOLA DEL TREBALL

L'Escola del Treball adverteix als alumnes que han acabat llurs estudis, que el termini per a presentar les sol·licituds optant al concurs de beques per a cursar estudis superiors, finalitza el dia 30 d'aquest mes.

SETMANA FINAL DE L'ESCOLA D'ESTIU

Ahí al matí, a dos quarts de deu, va inaugurar la Setmana Final de l'Escola d'Estiu, sota la presidència del president de la Mancomunitat de Catalunya, En Josep Puig i Cadafalch. Van començar les lliçons i conferències i ha estat preparada la lliçó inaugural sobre el següent tema: «Llençatga: el lèxic de l'escola; com podem enriquir-lo», a càrrec del senyor Vicens, mestre nacional d'Anoia.

A les onze, va donar una conferència En Josep Junquera i Muné, inspector d'ensenyament primari de Girona, sobre el tema «Les ciències nacionals a l'escola».

A la tarda es visita l'Institut d'Estudis Catalans i l'Institut d'Orientació Professional. Després hi hagué recepció oficial a la Mancomunitat de Catalunya.

El programa per avui és com segueix: A les nou del matí, preparació de la lliçó pràctica sobre «Geografia: la casa i el poblat», a càrrec del senyor Blasi, mestre nacional de l'Escola de Montgrí. A les deu, desenvolupament de la lliçó pràctica de la lliçó de la casa i el poblat, a càrrec del senyor Vicens i discussió sobre la lliçó. A les onze, conferència de la senyora donya Montserrat Bertrán de Galés, professora de l'escola normal de Jaén, sobre el tema: «La vida en les normals».

Per a la tarda estan anunciades visites a l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona i al grup escolar Baixeres, i recepció oficial a l'Ajuntament de Barcelona.

Ha marxat a Igualada el diputat En Feliu Pich.

Ahí a la tarda va reunir-se sota la presidència del senyor Puig i Cadafalch el Consell Permanent de la Mancomunitat.

Una comissió d'estudients de Sardanyola, acompanyada del doctor Agell, ha estat a visitar el senyor Vallès i Pujals per a fer-li present el seu agraïment per les gestions fetes pel president de la Diputació, prop de la Companyia del Nord, amb l'objecte que fos restablerta la circulació d'un tren del matí, que havia estat suspesa.

L'esmentat tren torna a circular.

La Comissió Provincial ha despatxat els dictàmens proposant l'aprovació i finalització dels comptes municipals de:

Avinyonet, Balenyà, Castellcir, Castellnou de Bages, Gurb, Les Cabanyes, Orsavinya, Sant Martí del Pas i Sant Quirze Safaja, corresponents a l'any 1921-22.

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes:

Recurs d'alçada interposat per don Josep Silva Cirers, contra l'acord de l'Ajuntament de Vilad de data 3 de maig de 1920, suspensió del càrrec de secretari d'aquella corporació municipal.

Informe en l'expedient relatiu a la cessió gratuïta, per part de l'Ajuntament de Malgrat, d'uns terrenys del comú de veïns al cos de carabiners per a la construcció d'una caserna.

Id. id. id. a la permuta acordada per l'Ajuntament de Cabrials de l'edifici que ocupa la corporació municipal, per un altre de més capacitat, ofert per un propietari del dit poble.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Baudil·li de Llobregat per a l'adquisició i instal·lació d'una bàscula pública.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Sant Vicens de Torelló, per a efectuar treballs en camins a la vinya d'aigües a la part Nord de la població per al proveïment del veïnat.

Exempció de subhasta sol·licitada per l'Ajuntament de Moyà, per a emetre un emprèstit, destinat a la construcció d'un escorxador, quadra per a cavalls sementals de l'Estat i portada d'aigües potables.

Id. id. i concurs sol·licitat per l'Ajuntament d'aquesta ciutat per a adjudicar al Banc Hispano Colonial per la quantitat de 5.792.219'45 pessetes la urbanització de la Granvia Diagonal, des de la carretera de Sarrià fins al Palau Reial.

Breviari crític

«THE POEMS OF MANUEL DE CABANYES. EDITED BY ALLISON PEERS»

1

Fou Gracian qui digué que les dues més pures delícies de la vida eren la conversa amb tres o quatre amics en els quals l'erudició anés acompanyada del bon gust, i una bona biblioteca. Els intel·lectuals modernament som més exigents encara en els nostres gustos, i jo crec que molts pensaran amb mi que no hi hauria a la terra més ideal delícia que una biblioteca, no sols escollida, sinó constituïda tota per bones edicions crítiques. Una edició crítica Heu's aquí una cosa que, ben considerada, és una de les conquestes més pures i en-sen més positives dels temps moderns, una refinadíssima troballa de l'esperit crític, una vera categoria definitiva dintre del món intel·lectual, amb la qual no podien somniar ni els grecs, ni els humanistes de la Renaixença. Llegir un autor en una bona edició crítica vol dir fer-nos una idea completa de la persona i de l'obra de l'escriptor, fer-nos càrrec de la seva valor individual i de les seves relacions amb l'ambient de la seva època, veure'l en els seus dos aspectes: nacional i universal, assabentar-nos de tots els problemes que suscita l'esperit i la lletra de la seva obra, tenir totes les facilitats per consultar amb profit el seu contingut, i, cosa molt important, deixar-nos guiar en l'estudi d'un autor per un que ha estimat intensament la seva obra i perquè l'ha estimat, ha pogut estudiar-la a la llum serena i penetrant de la Crítica, l'astre amic que illumina constantment l'horitzó intel·lectual del món modern.

He escrit aquesta petita apologia de les Edicions Crítiques, tenint al meu davant la de les obres del nostre Manuel de Cabanyes, feta pel professor de Llengua i Literatura espanyoles a la Universitat de Liverpool, E. Allison Peers. Gaió dels ulls i de l'esperit és aquesta edició que el benemerit erudit anglès ha volgut dedicar al nostre noble poeta, del qual l'ixart digué les paraules penetrants i prennyades d'intenció que l'editor anglès fa servir de lema al seu treball: «Fou, més que una realitat, una esperança: però quina esperança!».

Heu's aquí el pla d'aquesta pulcherrima edició crítica. La precedeix un Prefaci amb els regreïaments de rubrica a tots els que han proporcionat dades i materials a l'editor. Segueix una introducció en què aquest estudia primerament la vida de Cabanyes, segonament la seva obra de poeta i traductor, i, en tercer lloc, el judici de la posteritat. Aquesta introducció és un remarcable treball crític d'una gran luciditat i ponderació de judici. Venen a continuació les dotze composicions reunides per Cabanyes sota el títol «Preludis de mi lira», i les altres poesies soltes. Les notes que segueixen són aclariments crítics de tots els passatges de l'obra de Cabanyes que ofereixen algun problema o alguna dificultat per al lector. L'Apèndix I conté les interessants relíquies de la correspondència epistolar del poeta. L'Apèndix II reproduïx les primeres crítiques i apreciacions que meregué la seva obra. Tanca el llibre la Bibliografia, dividida en tres parts: Obres, Poesies reimpresses separatament, i Estudis crítics sobre Cabanyes; aquests arriben fins l'any 1919. Aquest és el pla i el contingut de l'edició d'Allison Peers. La seva introducció és particularment rica de suggestions crítiques. Voldriem parlar-ne una mica extensament.

M. DE MONTOLIU

Polítiques

PELS REUS DE BENAGALBÓN

El 26 de juliol, i per acord de la Junta general, l'Ateneu Enciclopèdic Popular va enviar el següent telegrama al ministre de la Guerra:

«Reunits socis A. E. P., acordem demanar a V. E. l'indult reus Benagalbón. — President, Jaume Aguadé.»

Aquest telegrama va ésser contestat pel següent:

«El Govern no troba fonaments que aconsellin proposar indult reus Benagalbón. — Ministre Guerra.»

Si bé la contesta rebuda semblava allunyar indefinidament tota esperança d'indult, no per això els socis d'aquest Ateneu, van deixar d'insistir en llur aspiració, i no fa molts dies es

Un diumenge d'estiu a la Riviera

ES per molts de motius que el passeig del diumenge a la tarda és una cosa trista. Trobeu tot de Bouvards i Pécuchets, us recordeu de versos de Leopardi, sentiu músiques inferiors i estridents. Les famílies se us presenten si fa no fa com en els grups fotogràfics. Tot és cru de color, tot pren un groller optimisme d'afiche. La criada no en té prou del virolament del seu vestit: encara ha de menjar una taronja d'un taronja viciós, i l'ha de menjar sota una palmera. La llum del sol es plantifica en una casa pintada de color de rosa, amb geranis als balcons i dones manifestes que porten bates Tutankamen. Un diumenge a la tarda és un paradís en caricatura: menges cacauets, beuen granadina, veieu els uniformes de totes menes, festegeu, jugueu a la bescambrilla, admireu les bèsties tropicals, us ajeieu en mànagues de camisa sota un arbre denerit i suburbà. La ciutat converteix el diumenge en una mena d'engorgament de les imaginacions barates.

Per això se m'acudí de passejar, un diumenge, per un poblet de la Riviera. Us diré, en poques paraules, el que hi vaig veure. Vaig anar per un carrer-carretera — l'únic carrer que hi ha en aquests pobles, comprimits entre l'abraonament de la muntanya i el mullader de la mar — i és increïble la quantitat de baladres que hi havia a banda i banda. Aquells baladres tenien un aire exasperat. Llur florida era d'un to que, en un baladre, pot qualificar-se de rabiós. Però com que la naturalesa sempre va a l'harmonia, el trànsit freqüent dels automòbils havia empolsat totes les roses de paper del baladre. Així l'exasperació de les flors del baladre s'atenuava amb una mena d'extenuació. Darrera els baladres, hi havia nois que cridaven, però llurs crits movien d'una certa manera més fresca, més serena, sota la gran cúpula blava del diumenge.

En un petit passeig de tarongers, s'exhibien els forasters elegants. Els alemanys anaven en mànagues de camisa i amb calces curtes; els anglesos, en mànagues de camisa, l'americana tirada a l'espalla i pantalons de franela; un milanès refinat portava una jaqueta de seda, de gruixudes ratlles morades i blanques; la toilette de les dames era molt complicada: lluien delicioses còfies, vestits de seda, i flonjos mantells, com vol l'etiqueta del bany, i tota aquella complicació era en homenatge a la platja; en homenatge a la mar duïen les cames nues.

Tirant endavant, en un carreró lateral, on només veïeu que persianetes i gats, hi havia un home a la finestra, nu fins a mig cos (ho suposo; però, tanmateix, aquell home no podíeu veure'l sinó fins a mig cos). Amb l'una mà aferrava un mocador masegat, i a l'abast de l'altra mà, damunt una tauleta, hi tenia una ampolla de Oianti. Aquell home suava a la finestra. Vaig poder observar com, al cap d'una estona, mantenien una conversa amb dues noietes vestides de blanc i coronades de blanc, que anaven, ben segur, a una processó. Mai no he vist amb més relleu el contrast entre la naturalesa i la gràcia.

No hi havia més remei que tornar al carrer-carretera. Tots els altres carrers no n'eren sinó efímeres recolzades. Només dues vegades més vaig reincidir en els carrers de per riure. L'una vegada seguint el rastre d'una deliciosa olor de palla que m'evocava la memòria de certs capvespres «nostres», vistos de l'era estant, en els quals, a mesura que s'apagaven en l'aire endolcit els brins de foc del magraner, s'encenien els brins de foc del ponent. L'altra vegada, seguint el rastre d'una bravada fresca de celler: quan us trobeu en un diumenge d'agost, allò us retorna.

El carrer-carretera ja passava entre nobles jardins antics. Un piano de maneta empès per una dona molt bruta, amb una criatura sota l'aixella, no gosà pas d'aturar-se en aquell indret: volia encauar-se en un carreró on hi hagués un bar i un tabacaió. Els pianos de maneta senten una mena de vergonya davant les estàtues.

Ja començava d'haver-hi clarianes a banda i banda. Hom veia una vera pluja d'or damunt la muntanyeta retallada, plena de casetes i d'hortos, pacíficament apoteósica. Però la meua veritable joguina d'aquell diumenge vaig trobar-la pel cantó de la mar. Bots blancs o blaus o bruns anaven per l'aigua fina, lluent. Quan el rem tot regalimant, s'acarava al sol, hom hi veia, per un moment, una llum tan viva que us feia saltar el cor. Vaig estar-me qui-sap-lo temps damunt una davallada de pins marítims, que semblava que algun déu hagués immobilitzat mentre saltaven entre les penyes. Les campanes sonaven al lluny, dolçament. No trigaria a venir l'hora lilà. I jo, mentrestant, jugava a enlluernar-me amb aquells ràpids diamants trasbalsadors. Però a l'últim vaig haver de deixar-ho córrer. Vaig comprendre que la meua felicitat era excessiva. Metafòricament i materialment, no hi veia de cap ull.

JOSEP CARNER

va acordar per la secció d'estudis polítics i socials cursar un altre telegrama, però aquesta vegada al president del Consell de ministres, dient: «La Secció d'Estudis Polítics i Socials de l'A. E. P. prega a V. E. indult reus Benagalbón, per creure fermament són innocents delictes són acusats. Demanem també amnistia presos polítics i socials. — Navarro, president.»

I ara s'ha rebut la següent contesta: «President Consell ministres a Secció d'Estudis polítics i socials de l'A. E. P. — Rebut el seu telegrama i en contestar-li em plau assegurar-li que els meus sentiments personals coincideixen amb els que vostè expressa i que desitjo que el Govern, dintre dels deures força complexos que li pertoca complir, trobi un mitjà per satisfer-los. — El saludo.»

CANDIDATURA NACIONALISTA

Districte de Granollers-Badalona

Elecció de Diputat a Corts

JOSEP M.^a TRIAS DE BES

ADVOCAT I CATEDRÀTIC

Avui, dijous, a les nou del vespre: Miting a Sant Feliu de Codines

Demà, divendres vinent, a les nou del vespre, miting al Circol «El Recreu», de La Garriga

Dissabte, a les nou: Grandiós miting a la plaça pública de Montcada

LES TERRES CATALANES

SABADELL

Les colònies escolars

La Lliga d'Higiene Escolar, de Sabadell, organitza cada any — ja en fa deu o dotze — dues Colònies escolars; una de nens i una de nenes, que durant el mes d'agost van a Castellersol i a Ocata, respectivament, a fer provisió de salut, de llibertat i d'alegria.

Enguany són 46, els nois, i 40, les nenes que estan fruit de tal benefici, i goig veritable causa al cor veure els progressos que en llur salut estan fent uns i altres.

I és que després de l'entusiasta acolliment que el dia 1 els feren llurs respectives famílies i de la joliosa rebuda que a Ocata i Castellersol feren les autoritats i el poble als escolars que durant aquest mes són els seus hostes, cada matí i cada tarda duen a terme jolines excursions que, a la vegada que enforteixen el cos, exerceixen un ver influx sobre el caràcter i l'esperit.

Les nenes han pres ja una sèrie de banys de mar a la riellera platja de Masnou, còrrant després llur pell amb salinfers banys de sol. I, una per una, han seguit ja les fonts dels voltants, arribant-se també fins a les veïnes poblacions.

I els nois no estan pas inactius, no. Diàriament, matí i tarda, van a oxigenar llurs pulmons en la sanitàssima flaire de les boscorbes que voltan la falaguera vila de Castellersol. I també s'han arribat ja fins a algunes de les poblacions properes: Sant Quirze Safaja, Castellar i Moya han estat ja objecte de la seva visita, i arreu han estat atesos amb tota amabilitat i complaença. En la darrera de les poblacions esmentades visitaren la casa on nasqué l'insigne heroi nacional de Catalunya, En Rafael Casanova, i en ella els fou feta una explicació referent a la Guerra de Successió.

Plau-nos, per acabar, consignar l'amabilitat amb què les autoritats de les poblacions que estan en colònies escolars sabadellenques atenen i obsequien els petits hostes i el sacrifici — digne de veritable lloança — que fan els senyors Codina, Fontanet, Vidal Gambús, Llobet Sanjuan, Mir Maroet i Ribot i Serra, els quals integren la Junta de la benemèrita Lliga d'Higiene Escolar de Sabadell.

La Costa

SANT POL DE MAR. — Complint un acord municipal, són molts els veïns que fan col·locar voreres de pedra picada davant de casa llur, amb la qual millora la vila va prenent un aire de polidesa i ciutadania ben remarcable. Quan estigui vererada tota la població, es veurà quan injustes foren les censures que la disposició consistorial va provocar, per part d'alguns interessats, poc propicis a l'embelliment i higienització de Sant Pol.

— Proseguim sense interrupció les diversions populars, en l'organització de les quals rialitzen el sant-polenç i els estiuencs.

Ultra els habituals balls trisetmanals de la plaça, per l'Assumpció n'hi hagué un d'extraordinari a càrrec de l'orquestra «Quirretes», de Canet de Mar, organitzat pel jovent del poble. La concurrència de veïns i estiuencs fou superior a tota ponderació, ballant-se fins a la matinada. Es pot ben dir que hi era tothom.

Dissabte propassat la colònia n'or gantitzà un altre de verament sumpuós. Cobelada la plaça amb atapeïdes garlandes d'esparraguera, profusament il·luminada amb bombes elèctriques, discretament amagades dintre de fanals japonesos, i encafitada amb tupida catifa, semblava tament un envelat en el qual distingidíssima concurrència va dansar fins a les quatre de la matinada, als acords del jazz-band Verdura que s'ha fet un nom dintre de l'especialitat.

Al jardí dels senyors Recasens fou instal·lat un ben servit bufet, que es veié també molt concorregut.

En la impossibilitat de citar els noms dels assistents ens limitarem a fer constar que hi eren representades les més distingides famílies de la colònia i de la població, les quals sortiren molt complagudes de la festa que, segons se'ns lloava es

repetirà a no trigar. La Comissió organitzadora, composta dels senyors Roura Rosés, Clapés i Tintorer, rebé moltes felicitacions.

— Mentre es celebrava aquesta festa de caràcter marcadament exòtic, adossada a la façana del Circo Recreatiu, que dona al mar, La Principal, de Cassà de la Selva, feia les delícies dels aficionats a la bona música de la terra, desgranant un ben triat programa de sandanes que eren escoltades religiosament i aplaudides amb entusiasme. Certament, en comparar la música nostrada amb les importacions americanes en el ram de ballades, l'elecció no és pas dubtosa. El renomnat mestre Kurt Schindler va dir-ho clarament, amb l'autoritat que li donen els seus coneixements i prestígis, l'any que presidí la Festa de la música catalana. Es de desitjar que aquestes audicions sovintegin, i per elles felicitem el propietari del cafè susdit, En Pere Vidal, tan amant de les coses de la terra.

La Selva

CASSÀ. — Ha pres possessió del nou càrrec de notari de Santa Coloma de Farnés el qui fins ara ha regentat la notaria d'aquesta vila, senyor Florenci Junyer. Li desitgem encert i prosperitat en el seu nou destí.

— Igual sort desitgem en el seu començament mossèn Carles Delmas qui ha estat destinat a regir la nova tinença parroquial de Sant Antoni de Calonge.

En els vuit anys d'exercir el càrrec de vicari de la parroquia nostra s'havia conquerit moltes simpaties, havent estat molt sentida la seva sortida d'aquí.

Hom diu que passará a residir a la parroquia el germà del senyor rector, mossèn Alfons Bosch qui ocupava el càrrec d'organista de La Selva.

Sigui ben-vingut!

— L'enterrament i funerals de la senyoreta Dolores Bota i del senyor Narcís Vilallonga, de qual greu malaltia parlàvem en la crònica anterior, han posat de relleu les simpaties de les quals fruïxen les dues famílies, a les quals acompanyen en el sentiment per tan irreparables pèrdues.

GIRONA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Incident a Cadaqués

Per aquí a Girona es diu que a Cadaqués ha ocorregut uns incidents.

Diu que des de Roses uns excursionistes van anar a Cadaqués en barca que onejava la bandera catalana.

En saber-ho el diputat a Cortes per Barcelona En Pere Rahola i l'exdiputat a Cortes per Figueres N'Aguiló Pi i Sunyer van posar una altra bandera catalana a una barca que els duia.

El comandant també va voler fer-la treure i llavors els senyors Rahola i Pi i Sunyer varen aprofitar l'ocasió per improvisar un miting en el qual varen dir unes quantes veritats.

Altres noves

A Santa Coloma s'ha encès el bosc Gelpi, cremant-se 35 hectàries de muntanya baixa i sureda. Les pèrdues pugen a 10.000 ptes.

— Ha estat detingut a Sant Feliu de Guíxols, Ferran Cervera, per haver maltractat de paraula i obra al veí Enric Guillem Montaner.

— La major part dels pobles són víctimes de la sequedat. Moltes collites s'en ressentiran de debò, especialment la de les tardanies, que pot donar-se per perduda.

— L'artista gironí senyor Fargnoli farà una exposició a Caldes de Malavella.

— El temps ha estat avui el següent: Temperatura màxima 33°, mínima 20°. Aigua evaporada 6. Recorregut del vent 405. Pressió atmosfèrica 752. Humiditat relativa 41. Vent N. NO. 2. Classe de núvols C.K., quantitat 4.

La pasivitat del Govern davant la crisi del vi

Se celebrà a Gandesa un miting de viticultura, que pot considerar-se com un pas més en l'activa campanya que la Unió de Viticultors de Catalunya ve realitzant en contra de l'ús de l'alcohol industrial en les begudes, especialment en el vi, com a mitjà de remeiar en part la crisi espanyola que travessen els viticultors d'Espanya entera.

En aquest miting ha pogut veure's que, malgrat de la calma i la serenitat que la Unió de Viticultors predica, esperant poder donar a entendre als poders la urgent necessitat de tendir una mà justiciera a la viticultura; malgrat les dites recomanacions dels directors de la campanya, les masses, desenganyades, fastiguejades davant el sistemàtic indiferentisme dels governants, comencen a demanar, a exigir solucions radicals, positives, d'acció més que de paciència.

Així es desprèn ben clarament de les conclusions adoptades per unanimitat a Gandesa, conclusions semblants a les de Falset, del dia 5, però d'un to més radical, més desesperat, especialment l'última en que es diu terminantment: «comptant amb l'apinió i l'entusiasme del poble que trenalla, desentendrens d'avui en endavant dels polítics de l'estat espanyol i pendrem per la nostra mà el que l'esmentat estat ens nega».

El tranquil, el pacífic, l'assessagut pagès català, desesperat ja davant les sistemàtiques evasions de Madrid sempre que es tracta de solucionar el problema de l'alcohol, comença a pendre resolucions radicals.

El miting, al qual concorregueren representacions de tots els pobles de l'anomenada Terra Alta, revestí doncs, gran importància per marcar, més fermament encara que l'assemblea de Falset, el grau d'impecació de desesperació, de desconfiança de la viticultura catalana, acaparada per una terrible crisi.

Presidí l'acte el senyor Surós, en representació de l'Ajuntament de Gandesa, i usaren de la paraula els senyors Jornet, del Celler Cooperatiu, Salvador Laporta, Albert Talavera, gerent dels Sindicats Agrícoles de la Conca de Barbarà, Abdén Barceló, president de la Cambra de Falset, Ignasi M. Castellví, secretari de la pròpia Cambra Agrícola, Joan Castellnou president del Sindicat Vitícola del Baix Penedès, Josep Maria Gich diputat de la Mancomunitat i M. Josep Maria Rovira, Conseller de la Unió de Viticultors de Catalunya.

Enmig del més gran entusiasme foren aprovades les conclusions que, com deixem dit, representen un pas més cap endavant en el camí de la desesperació pel qual porta, infaliblement, als viticultors la pasivitat inexplicable dels governs davant la crisi del vi.

La Sagarra

CALAF. — Després de llarga malaltia i havent rebut els Sants Sagraments, morí la virtuosa senyoreta N'Agustina Figuerola i Bernadà, resultant el seu enterrament molt solemne i concorregut, assistint-hi amb el pendó endolat la Congregació de Filles de Maria.

La riquíssima calxa mortuòria fou portada fins a l'església parroquial pels masovers de la senyorial casa Figuerola. (A. C. S.)

A l'esmentada casa Figuerola hem pogut admirar una formosa i rica imatge de Nostra Dona de Montserrat, recentment construïda per encàrrec de la malaguanyada senyoreta Agustina, per a regular-la a la nostra església parroquial.

A la festa major de Fraixenet, celebrada el dia de l'Assumpció, el nostre equip de futbol es disputà una copa amb l'equip de Sant Antoni, guanyant-la el de Calaf per 1 a 0.

— Diumenge passat, al camp d'aquesta vila, es jugà un partit entre el nostre equip i un de Cervera, guanyant també el de Calaf per 3 a 2.

— En les festes majors darrerament celebrades a Prats del Rei i a Sant Martí de Sargales, ultra les funcions religioses acostumades, hi hagué el seu respectiu partit de futbol, fomentant, a Prats del Rei, el quart del Barcelona i el reserva de l'Ateneu d'Igualada, empatant a un

gol, i a Sargales, on es disputaven una copa, el formaren l'equip del dit poble i el de Torà, guanyant aquest últim per 3 a 1.

IGUALADA. — En vista d'una instància signada pel president i secretari del Casal Nacionalista, aquest Ajuntament en una de les darreres sessions va acordar donar el nom de «plaça de Catalunya» a la que existeix al capdamunt del passeig de mossèn Verdagué o sigui la que hi ha enfront de l'estació del ferrocarril. Així Igualada honorarà el nom de la Pàtria.

— El dia 16 del corrent un important grup de socis del Centre Catòlic d'obrers anaren a visitar el Santuari de Sant Magí de la Brufaganya portant de retorn l'aigua d'aquelles fonts segons costum dels altres anys.

— Des de pocs dies actua en terrenys molt propers al passeig una Companyia equestre del Circ Frediani que executa valuosos atraccions que criden l'atenció de la gent menuda i també dels grans.

— En la vinent festa major s'obrirà al públic el Cafè Europa situat a la Rambla de Sant Isidre, després de reformes importants que s'han realitzat en el local que tant anys havia estat el «Cafè Espanyol». Sembla que serà un dels millors establiments d'Igualada, entre els de la seva classe.

— Operacions realitzades per la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis durant el mes de juliol passat. Cobraments 491207'74 pessetes. Pagaments, 466314'11 pessetes. Llibres noves, 32.

— Per a donar més solemnitat a la processó que a honor de Sant Bartomeu tindrà lloc el dia 24 del corrent, la Congregació mariana i Esbarjo de Sant Lluís assistirà a l'esmentat religiós acte de la nostra festa major.

— Sota el títol «Quan jo tenia vint anys» ha publicat l'entusiasta igualadí En Joan Serra Constansó un llibret curt, però escalent de presentació i substancial de lectura, referent amb estil senzill les diversions igualadines d'altre temps. Talment és una visió plàstica de coses viscudes.

LLEYDA

(Conferència de les 9'35 de la nit)

Tropes a Melilla

Demà al matí es farà una altra expedició de soldats que surten cap a Melilla. Com que manquen molts soldats de l'alta muntanya, els quals no tenen temps d'haver arribat, es de suposar que, quan siguin aquí, es faci una altra expedició.

Mil·lions al palau de la Diputació

S'ha publicat la convocatòria del concurs per a instal·lar vidrieres de colors al foc als tres balcons del palau de la Diputació, pel preu màxim de 12.000 ptes.

Les proposicions hauran de presentar-se abans del 20 de setembre.

Altres noves

La policia ha recollit dels quioscos moltes publicacions pornogràfiques, multant als venedors.

— Ahir es posseïa de la direcció de l'escola de música dels establiments de beneficència de la Mancomunitat de Catalunya el mestre Mateu, el qual ja excedia el càrrec interinament. Li donà possessió el vocal don Domènec Pinell.

— El dia 30, a les onze del matí, es reunirà la Comissió Mixta de Reclutament.

— Ha mort donya Joaquina Sastre, la qual s'havia tirat del balcó de dalt a baix, de casa seva de la Bordeta, quan va veure que no podia sortir per la porta a conseqüència de la fumera de l'incendi. Com es recordarà, la mateixa nit va donar a llum una nena.

— Als pobles del Montsec hi ha una invasió de porcs senglars que posen en perill als habitants. Aquests han organitzat algunes caçeres per veure de fer-los perdre.

— A Guisona s'ha cremat una pal·lissa, propietat de Joan Castellà. Les pèrdues pugen a 3.000 ptes.

— Avui s'han posat els cartells anunciant el miting de Grananya de les Garrigues, organitzat per l'entitat Via fora! Hi parlaran, entre altres, els lleidatans Antoni Bergós, Francesc Arques, Joaquim Costa i Miquel Roger.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Governador enèrgic

El governador civil ra cridat a tals alcaldes dient-los que malgrat els ordres severes que els té donats, toleren els jocs prohibits, i que malgrat els commina a que penen guexin el joc, com mana la llei.

Altres noves

L'ex-ministre conservador, senyor Goicoechea ha estat a Tarragona acompanyat d'alguns amics, visitant els monuments artístics i altres curioses de la ciutat.

— Ahir a la nit va fer un ruïna que va solidificar el pols i un xic més, desgraciadament, no va arribar als pobles de la rodalia.

— El diari «La Cruz» copia l'article formosíssim «Les dues escombraries publicat a LA VEU DE CATALUNYA» d'ahir, original del gran artista En Joan Llimona.

— Amb el correu de València han marxat a l'Àfrica els soldats del regiment d'Almansa, del campament del 22.

— El primer de setembre es farà a la caserna de la guàrdia civil la subhasta de les armes intervingudes als infractors de la llei de caça.

Conca de Barbarà

ESPLUGA DE FRANCOLI. — Ha celebrat amb l'animació i esplendor dels altres anys, la festa major del nostre balneari, que, certament, poques vegades havia estat tan concorregut com enguany. Tant les festes religioses com les profanes, es sultaren lluidíssimes.

— De cada dia l'Espluga va prenent l'aspecte més català; de cada dia es torna més catalana i catalana proves d'amor patri. Una de les mesures més convicents de catalanització, són els retalls redactats en la nostra llengua que cada dia apareixen per les fogones dels nostres establiments. Es honorant la nostra parla, la millor i més poètica panera d'honorar Catalunya.

Entre els exemples que avui podem donar a conèixer, hi ha el de volgut amic En Josep Maria Boquer en la farmàcia del qual es llegeix: «Farmàcia del centre de la sep Maia Boquer». També es digna de lloança el que ha posat En Josep Calbet al seu establiment: «Pastisseria de fill de J. Calbet». Són, com hem dit, belles mostres que haurien d'ésser seguides per tots els pluguins per a donar a conèixer el seu arrelat patriotisme, desvetllant i siblement fa una temporada.

— El darrer dia que hi hagué futbol, contendiren els nostres amb el S. C. Sarriellenc, venent el club local per 3 a 1 gols.

— Sembla que a primers d'octubre la Congregació dels Sants Anys celebrará la seva festa anual regularment. A tal fi s'estan assaïant obres dramàtiques i altres númeres per a la festa literària que segurament tindrà lloc a l'església vella.

— Ha retornat a Barcelona, després d'haver passat una mesada entre nosaltres, el senyor Serrat i família.

Vallès

GRANOLLERS. — Durant la passada setmana la Sucursal a Granollers de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, ha pagat per imposicions la quantitat de pessetes 64.439'70, i n'ha pagat per tregres 27.590'61, havent obert 14 llibres i comptes d'estalvi nous.

L'ESCOLA D'ESTIU

Inauguració de la setmana final

Ahí, a les deu del matí, i a la sala d'actes de l'Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, tingué lloc la inauguració de les tasques de la Setmana Final de l'Escola d'Estiu d'enguany.

La sala, la qual presentava molt bon aspecte, estava materialment plena de gom a gom, venint-se entre les assistents les personalitats més il·lustres i sobresortint del Magisteri català.

Ocupà la presidència el senyor Manuel Massó i Llorens, en representació de l'Excm. Sr. President de la Mancomunitat de Catalunya, acompanyat dels membres de la Comissió organitzadora senyor Francesc Mantorell, de l'Institut d'Estudis Catalans, i senyor Josep Barceló, de la Federació de Mestres Nacionals de Catalunya. Obert l'acte, el president dirigí la paraula als assistents, mostrant el pla amb què es trobava en aquell moment i expressant la confiança que inspiraven els cursos de l'Escola d'Estiu, que servint d'intercanvi d'idees, posen als mestres en condicions de poder contribuir a la democratització de la cultura catalana, ideal al qual vol arribar la Mancomunitat lluitant contra tota mena d'opressió.

Acte seguit parlà el senyor Barceló, president de la Federació Nacional de Mestres de Catalunya. Explicà com per arribar a la realització dels ideals del Consell de Pedagogia i de la Federació, s'havia format la Comissió de la Setmana Final de l'Escola d'Estiu. Remarcà després les característiques de la Setmana Final: aquest any i de l'any passat, la Setmana Final de l'any passat es caracteritzà per la intervenció de tots els organismes de l'ensenyament primari, mestres, inspecció, normals i Societat administrativa. L'ideal és aplegar tots els mestres de parla catalana, els mestres dels que era la gran Catalunya. Per això aquest any hem procurat juntar-hi l'esperit de les Balears i de València, respirant els brats de Ramon Lul i Luis Vives, amb els senyors Capó, inspector de Mallorca, i Salvador, mestre de Bellaterra (Castelló). Així, digué, podrem assolir la finalitat excelsa de l'Escola catalana.

Tot seguit començaren les tasques de la Setmana Final. El senyor Tomás Vicens preparà la lliçó pràctica de «Llenguatge». El lèxic de l'escola. Com podem enriquir-lo, que desentrotllar avui. Després de remarcar la manca d'expressió escrita que arreu s'observa, digué a la poca importància que s'ha donat al llenguatge a l'escola; diu que no han de preponderar unes matèries en detriment d'altres, i per això ell aixeca la bandera per demanar més importància a la personalitat del llenguatge.

El procediment que seguirà en la lliçó, diu que li ha donat molt bons resultats. Consisteix en fer una explicació en la qual pronuncia paraules que els infants no comprenen. En aquest moment es para i explica el seu significat. Per a obtenir un exercici gimnàstic de memòria i atenció, escriu els mots a la pissarra. Finalment es fan uns exercicis escrits, en els quals hi entrin els mots estudiats. El pla general que ha de desenvolupar-se en dues sessions, compren: Primer. Material de la lliçó. Segon. Exposició oral de la lliçó amb gràfics. Tercer. Exercicis escrits. Quart. Dibuix de caràcter utilitari de la cosa de l'objecte de la lliçó.

Això exposat, es dirigí als infants en un últim combat, Cuenca, avui dia un dels millors «bantams», serà posat davant d'En Meyra, altre «batam» que amb el seu debut amb en Prat, fou una revelació.

La vetllada, la qual s'efectuarà sota la direcció del senyor Larray, serà arbitrada pels senyors Casanovas, Reyes i Rizzo, actuant aquest últim de director de combat.

Nova York, 22. — El boxador Lluís Firpo ha signat un contracte pel qual es compromet a tenir un encontre amb Harry Willis en un match que el pròxim mes d'abril se celebrarà a Buenos Aires, sigui el que sigui el resultat del match Firpo-Dempsey que s'ha de celebrar el 14 del pròxim mes de setembre. —Havas.

El vinent diumenge l'Agrupació Excursionista «Júpiter» realitzarà una visita col·lectiva a la Torre dels Pardals (Horta).

Sortida a dos quarts de quatre del seu casal.

BARREJA

De l'autòdrom de Sitges. — S'han rebut ja les dues magnífiques copes donades pel Rei per a les pròximes curses internacionals, inaugurals de l'autòdrom.

Els dits trofeus, model de gust i riquesa, seran exposats dintre pocs dies, a les vitrines d'alguns establiments.

Vida religiosa

Avui: Sants Felip Benici, confessor; Lope, màrtir, i Santa Fructuosa. — Demà: Sant Bartomeu, apòstol, i Santa Aurea, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església de Sant Raimon de Penyaforat, de Beates de Sant Domènec. Hores d'exposició: De dos quarts de set del matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, al temple expiatori de la Sagrada Família (Eixample).

La missa d'avui: Vigília de Sant Bartomeu, color blanc. — La de demà: Sant Bartomeu, color vermell.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de l'Estrella, a Santa Anna. — Demà, Nostra Dona del Remei, a Sant Jaume.

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Mare de les Ànimes, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la mateixa capella.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria Anna Farrés i Arús de Bailori. Avui, a les onze. Casa mortuària, Rambla de Catalunya, 75.

El nen Joan Lluís Ferrer-Fidal i Turull. Avui, a les deu. Casa mortuària, Passeig de Gràcia, 114. Parròquia de Jesús (Gràcia).

FUNERALS

Na Guerminda Company i Sistachs, vídua de Miquel Florensa. Mort el dia 11 dels corrents. Avui, a dos quarts d'onze a l'església de la Casa de Caritat, i a la parròquia de Calat, i misses a les Carmelites i a l'església de Sant Vicens de Cornell (Calat).

En Josep Pla Basart. Mort el dia 20 dels corrents. Avui, a les deu, a la Concepció.

En Francesc Ferrer i Mitet. Mort el dia 11 dels corrents. Avui, de deu a dotze, misses als Dominics.

En Pau Maria Balcells i Serch. Mort el dia 7 dels corrents. Avui, a les deu, a Sant Pere de les Puel·les.

En Manuel Maria Angelon i Coll. Mort el dia 16 dels corrents. Avui, misses a Maria Reparadora, de vuit a dotze; a Pompeia, de deu a dotze; a Sant Jaume, de deu a dotze, i a l'església del Sagrat Cor, de set a nou.

Un francès eixerit es detingut camí de França

Una dona egípciana, que es diu — segons declaració d'ella — Elia Mahomet, de 34 anys, habitant al carrer de Mendizábal, 8, va presentar-se a la delegació de policia del carrer dels Angels i va manifestar que un algeri, Adit francès, Mahomet ben Amet, que vivia amb ella, havia desaparegut, cosa que l'hauria deixat indifent si no fos que amb ell desaparegueren igualment 5.000 pessetes en bitllets que tenia arreconats i joies valorades en 600 pessetes.

La denunciante va dir que sospitava que l'ellidit francès marxaria amb el tren que surt a la tarda cap a França.

Com que no hi havia temps material d'altra cosa, des de la delegació es telefonà a l'estació de França per tal de veure si el fugitiu s'embarcava en el tren. La policia de l'estació es va donar tal molta que, als 15 minuts de rebre l'avís, trobava el ben Amet, el qual, interrogat, va donar un nom diferent, però, apretat a preguntes dels agents, va acabar per declarar el nom veritable i confessar-se autor del furt.

Don Mahomet ben Amet va ésser detingut i posat a disposició del jutjat, amb gran satisfacció de l'egípciana, que confia recuperar el diner i les joies, si bé, ara com ara, no han estat encara trobats, perquè l'eixerit francès, ho havia reduït tot a metall i ho havia convertit en girs telegràfics, els quals li van aprofitat.

L'elecció de Badalona-Granollers

En Trias de Bes a Santa Coloma de Gramanet

ENTUSIASME

Amb motiu d'haver de donar la conferència abans d'ahir l'ex-diputat i actual candidat pel districte de Badalona-Granollers, En Josep M. Trias de Bes, al teatre de la Lliga Nacionalista de Santa Coloma de Gramanet, arreu del poble hi havia un gros entusiasme. Els veïns esperaven adreçats per oír la veu que no tenia altre objecte que manifestar als amics i als adversaris la manera com li fou arrabassada l'acta que tan dignament li havia sabut donar el districte en les eleccions del 29 d'abril passat, i que havent estat aquestes anul·lades, i convocades unes altres per a diumenge vinent, per dignitat tornava a demanar als electors el sufragi.

ARRIBADA D'EN TRIAS

Eren prop de les deu de la nit quan arribà En Trias, deixant-se sentir una ovació tan bon punt fela entrada al cafè de la Lliga, rebent estretes de mans per tots els qui es trobaven al seu pas. L'acompanyaven representants de la ciutat veïna de Badalona i les persones més significades de la població.

L'espalosa sala-teatre s'omplí de gom a gom sense trigar gaire. Una de les notes més característiques fou l'haver-hi acudit un estol d'individus (electors adversaris) que en anteriors eleccions es distingiren en la recerca de vots. Altra característica era també l'assistència de damelles i de dones casades que semblava que sabessin que el prestigiós orador els havia de parlar d'un problema d'interès suprem per elles: el problema del Marroc.

LA CONFERENCIA

A la presidència hi ha l'alcalde, els representants de Badalona i la Junta de la Lliga, ocupant el lloc presidencial el futur diputat. Després d'unes paraules del president de la Lliga, esclatà una gran ovació, que durà llarga estona. I en mig d'un silenci sepulcral començà la conferència.

Digué:

«No havia tingut ocasió de parlar-vos de política després de la lluita passada. Encara que havia tingut la satisfacció d'assistir el juliol últim a la inauguració del monument d'En Llorenç Serra, no vaig creure oportú parlar-vos en gens perquè confiava fer-ne esment avui amb tota l'extensió. Es el districte de Badalona-Granollers l'únic de Catalunya que després d'ésser anul·lades les eleccions ve a fer-ne unes altres. La lluita passada fou aferrissada, i tots recordareu que vàrem triomfar per 319 vots de majoria, celebrant-se festes de victòria arreu dels pobles.

En Trias, el meu adversari, a les sis de la tarda del 29 d'abril, diada de les eleccions, confessà que havia perdut l'elecció i que havia estat derrotat, mes no trigà gaire a ésser coaccionada la consciència a dintre la Casa de la Ciutat de Granollers, puix alguns capitosos digueren que no s'havia de deixar perdre l'acta del ministerial senyor Torras. Quedaren reclosos en aquella Casa una colla d'amics seus i allà es determinà el que havia de fer-se. Fins al cap de tres dies de les eleccions, això és, el dimecres següent, no es va fer el dipòsit de les quatre actes que mancaven d'aquella ciutat. Tot s'havia preparat.

El president de la nostra entitat, emparat per la força pública, va haver-se d'amagar perquè no li fossin arrabassades algunes actes, però l'endemà, que era el dia de la proclamació, al matí, mori traïdorament a Badalona un ferm amic, un dels que

m'era més addicte. En Trias donà a comprendre que tenia por, quan a la tarda d'aquell dia no comparegué a la Junta del Cens en que havia de fer-se la proclamació, llavors un procurador perquè el representés, impugnant la meua acta per no acontentar-se amb el fall de la Junta del Cens, que per unanimitat me l'havia adjudicat.

Presentaren al Suprem a mitges la documentació, mentre jo la presentava plena, acompanyant-hi les actes notariais, ja que la signatura del notari és la cosa més sagrada. Ni així hi vaig, perquè encara és l'hora en que s'han de discutir les signatures notariais.

Explicà detalladament els procediments del fall del Tribunal Suprem, fent que per un vot de majoria es castigues el districte, com si fos una criatura.

Diu que la mirada de l'elector deu haver d'estar no amb el nom tan solament, sinó pel que representa la candidatura. Fa avinent el que representa votar En Trias i a ell. El diputat — digué — no ha d'ésser l'home que ha d'ostentar un títol, sinó el veritable procurador dels pobles, com fa el propietari quan dona el conreu de les terres a l'arrendatari perquè aquest les faci fruir o millorar.

Fa l'exposició de l'actual Govern, en el qual En Trias té el seu cap. L'alba: principalment el problema del Marroc, on es troben 150.000 homes, i on, després d'aquell desastre de fa dos anys, fa pocs dies se n'ha repetit un altre. Segurament — diu — de Santa Coloma hi deu haver-hi fills, germans i amics. El Govern, al Marroc, no té pla fet, no sap què fer-hi: dels tres plans plantejats, un per En Martínez Anido, l'altre del propi Alba i l'altre que no s'ha deixat saber, tots han estat rebutjats.

La candidatura d'En Trias — exclama l'orador — representa l'aprovació de la conducta del Govern; la meua el contrari, perquè la mirada ha d'estar de fit al poble, al camp, al carrer, a la carretera. Meditem les llàgrimes que han llençat i llençen les mares! (Ovació grandiosa). El poble ha de votar contra el Govern, si no vol aquesta guerra. No tindreu raó els que després passareu hores d'angoixa. (Altra ovació commovedora.) Explica el que fan els diputats ministerials i el que fan els altres: els primers voten problemes dels quals a voltes no es donen compte; els segons defensen els que són sempre profitosos per al districte, després d'un examen meditat. Jo he estat diputat altres vegades i sé com ha de complir el legítim representant.

Recorda el dia en que al Congrés s'atacava la nostra llengua; la manca d'escoles i de camins veïnals que no permetien el progrés de 3.000 pobles d'Espanya, sense carretera, ni camí de ferradura. Si voleu que continuïn les coses com fins ara, voteu l'albista Torras; si voleu la concòrdia, l'harmonia, la pau del districte, voteu la meua candidatura, que és la nacionalista, i així farem obra positiva.

(Ovació a peu dret, que dura llarga estona.)

Tot seguit és rodejat el futur diputat, essent abraçat i felicitat per nombrosos amics, entre els quals hi havia el fabricant senyor Domènec Baró i el director de la important fàbrica senyor Vilaseca.

Es repeteix altra ovació en pujar a l'auto que havia de conduir-lo amb altres amics a Badalona, havent-hi animació extraordinària i fent tot hom comentaris en el sentit que diumenge vinent serà el senyor Trias de Bes altra volta diputat.

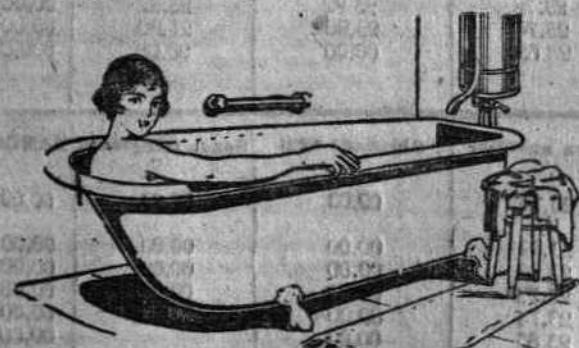
La conferència durà per espai de tres quarts d'hora.

Els esports

ATLETIQUES

Boxa. — Avui, al vespre, els jardins del Parc tindrà lloc una interessant vetllada de boxa a base del combat de revanja del que efectuaren a la Cort el duríssim pes lleuger Salvador Albert i el batallador Francesc Mestres, la decisió per punts del qual donada a l'Albert sembla que fou causada de protesta per bona part del públic.

En aquesta vetllada, Timber, sota el pseudònim del qual s'amaga un amateur dels que més s'han distingit en els darrers campionats pel seu èficac estil, serà posat davant de l'O'Leary, l'actuació del qual en la present temporada és immolable. En el segon combat, el «welter» Garrote, que pel seu estil recorda Kamalof, serà posat davant de White, i en el pe-



Quartos de bany

Especialitat en lavabos

Preus reduïts

JAUME SAURET :: 7 CARRER 7 PELAYO

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

MOVIMENT DEL PORT

VAIXELLS ENVIATS:

Vapor espanyol «Trinitat», d'Almeria, amb càrrega general i 120 passatgers.
Vapor espanyol «Segundo», de Cadix, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mabón», de Mahón, amb càrrega general i 60 passatgers.
Vapor suec «Industria», de Màlaga, amb fusta.
Vapor espanyol «Michael Gino», de Màlaga, amb el seu equip.
Vapor espanyol «Ciudadela», de Palma, en llit.
Vapor anglès «Calderón», de Newcastle, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Enrique», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor italià «Ansaldo San Giorgio II», de València i escales, amb càrrega general.
Vapor italià «Anna Goico», de Trieste, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Sagunto», amb càrrega general, cap a Cartagena.
Vapor espanyol «Vicente La Roca», amb càrrega general, cap a València.
Vapor italià «Bologna», de trànsit, cap a Gènova.
Vapor noruec «La Fraxet», de trànsit, cap a Gènova.
Vapor anglès «Potland Firt», de trànsit, cap a Tarragona.
Vapor suec «Sumatra», de trànsit, cap a Bilbao.
Vapor noruec «Orn Jarl», de trànsit cap Gènova.
Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinança.
Vapor espanyol «Timo», amb càrrega general, cap a Cartagena i escales.
Vapor espanyol «Cafafais», amb càrrega general, cap a Bilbao.
Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.
Vapor espanyol «Ampurdanés», amb càrrega general, cap a Cadaqués.

MERCAT DE REUS

Reus, 20 d'agost de 1923.
Olls: De les Borges d'Urgell, a 29 pessetes els 15 quilos; d'Aragó, de 30 a 30.50 pessetes els 15 quilos; de Tortosa, de 27 a 29 pessetes els 15 quilos; del Camp, a 32 pessetes els 15 quilos.

Les classes finques són sol·licitades, així com que tendeixin a l'alça.

Avellaneda: En gra de primera, a 90 pessetes el quintal; en gra de segona, a 88 pessetes el quintal; negreta propietat en crosca, a 55 pessetes els 50.400 quilos; comú en crosca, a 51 pessetes els 50.400 quilos.

Amelilla: Molins (onosta), a 57 pessetes els 50.400 quilos; llargueta en gra, a 120 pessetes el quintal; caporanga en gra, a 110 pessetes el quintal; comú en gra, a 90 pessetes el quintal.

Vins: Blanc, a 6 reals gran i carga; negre, a 5 reals gran i carga; priorat, a 7 reals gran i carga.
Garrofers, de 7 a 7.75 pessetes el 40 quilos.

Ordi, de 11.50 a 12 pessetes els 70 litres.
Blat de la comarca, de 24 a 24.50 pessetes els 55 quilos.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus que han regit al mercat de les Borges Blanques el dia 18 d'agost:

Blat blanc, de 23 a 24 pessetes la quarta de quatre dobles blat roig de secà, de 26 a 26.50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Ordi, a 18 pessetes la quarta de quatre dobles.

Civada, a 11 pessetes la quarta de quatre dobles.

Faves, de 21 a 22 pessetes la quarta de quatre dobles.

Veïes, de 24 a 24.50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Patates, de 1.50 a 1.75 pessetes els 10 quilos.

Alfals, a 4.50 pessetes els 40 quilos.

Palla, de 3 a 3.25 pessetes els 40 quilos.

Fulla d'olivera, a 4 pessetes els 40 quilos.

Olls d'oliva — Fruitat extra, a 30 reals el quart de 3.900 quilos; fi, a 29; corrent, a 27.

Sets Olls de pinyola. — Groc, a 135 duros la carga de 11 quilos; verd, a 125 duros.

Ullram — Gallines, de 7 a 9 pessetes una; gall, de 4 a 8 pessetes un; conills, de 3 a 4 pessetes un; osu, a 3.40 pessetes la dotzena.

Canvis facilitats per la Banca Marsans, S. A.

BORSA DE MADRID	
4 per 100 interior, comptat	71.00
» fines	87.50
» fi pròxim	88.00
Amortitzable 5 per 100 (1920)	98.90
Banc d'Espanya	580.00
Arrendatària de Tabacs	247.00
Stat. Gral. Sucr. — Obligacions	00.00
» Ac. preferides	00.00
» ordinàries	00.00
Frances	00.00
Lliures	00.00
Banc Espanyol Rio Plata	226.00
Cèdules hipotecàries	00.00

BORSA DE BARCELONA

22 d'agost de 1923

COTITZACIÓ UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS
VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: S'opera de Nords de 68'15 a 68'10 i a 68'15, Alacants a 67'75, i Transversal a 170'50.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords entre 68'15 i 68'05, Alacants de 67'75 a 67'60, Colonial a 68'50, Plantes a 45'50, Gran Metropolita de 152'50 a 152'00, i Transversal de 170'50 a 170'00 i queden oferts.

Darrers sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: S'ha fet de Nords a 68'00.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es puja 0'05 de Nords i d'Alacants.
De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'ahir, es baixa 0'15 de Nords.

COTITZACIÓ DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 42'30; suïssos, 136'50; belgues, 33'90; lliures, 34'38; lirs, 32'30; dolars, 7'545; marcs, 0'0003, i coronas 0'0125.

AL COMPTAT. COTITZACIÓ DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETÍ OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 % 1921, a 100'85.	Gran Molins Bascos 6 % 1921, a 93'75.
Barcelona Traction and Light Power 7 % pref., a 112'50.	Mines de Potassa de Soria 7 % 1921, a 100'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 % 1921, a 102'00 i 102'50.	Gran Metropolita 6 % 1921, a 98'50.
Compania Espanyola de Colonització 6 % 1921, a 94'50.	General Tramvies de Barcelona 6 % 1921, a 100'65.
F. C. Cremallera de Montserrat 6 % 1921, a 101'50.	Hotel Ritz 7 % 1921, a 91'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 99'25.	Ajuntament de Sevilla 6 % 1921, a 94'75.
S. A. Colònia Güell 6 % 1921, a 94'35.	Productes Pirelli 6 % 1921, a 96'00.
Societat Gallega d'Electricitat 6 % 1921, a 96'00.	Unió Elèctrica de Catalunya 6 % 1921, a 94'50.

(Reproducció del Butlletí Oficial)

Deute Estat		Ajuntaments i Diputacions		Alacant 1.ª hipoteca		60'15	
Interior	A	71'35	Municipi semestre	78'00	2.ª	75'50	Energia Elèctrica 5 %
	B	71'35	1906 B	80'50	3.ª	75'50	Electricitat Cinca 6 %
	C	71'10	1907 D	78'00	A	94'35	Prod. Força Motr. 6 %
	D	71'20	1910 D	77'75	B	71'15	Construccions Elèc. 6 %
	E	71'20	1912 B	78'25	C	71'00	Regadins Llevant 6 %
	F	71'20	1912 E	75'50	D	78'15	Hisp. Amer. d'Ele. 6 %
	G	71'20	1912 F	75'25	E	102'00	Coop. Fluid Elèc. 6 %
Exterior	A	87'50	1913 B	77'75	F	58'50	
	B	87'50	1916 B	77'75	G	35'25	
	C	87'50	1917 B	78'25	Francia 1875	35'25	
	D	87'50	1918 B	78'25	Directes	35'25	
	E	87'50	1919 B	78'25	Còrdoba a Sevilla	35'25	
	F	87'50	1920 B	77'25	Badajoz 5 %	35'25	
	G	87'50	1921 B	100'00	Orense A. B. C. D. E. F.	35'25	
Amortit. 5 %	A	96'00	1921 G	100'00	G. i H. prior.	35'25	
	B	96'00	1907	96'50	M. C. i Portugal 5 %	35'25	
	C	96'00	1913	96'50	M. C. i Portugal var.	35'25	
	D	96'00	Bona Reforma	84'15	Andalusos 1.ª 5 %	35'25	
	E	96'00	Diputació antigues	78'75	2.ª 3 %	35'25	
	F	96'00	E	78'00	Com. Auxiliar de E. C.	35'25	
	G	96'00	Mancomunitat 1915	77'50	Grat. Tramv. 4 %	35'25	
Amortit. 5 %	A	96'00	1920	74'75	Tramv. St. Andreu	35'25	
	B	96'00	Caixa Crèdit Com.	74'00	E. C. Sarria 6 %	35'25	
	C	96'00			E. C. de Catalunya 5 %	35'25	
	D	96'00			Madrid a Aragó 6 %	35'25	
	E	96'00			G. F. C. Catalans 6 %	35'25	
	F	96'00			Tanger a Fer 6 %	35'25	
	G	96'00			Tramvies Sevilla 6 %	35'25	
Res. v. genar	1924 A	102'30	Ferrocarrils i tramvies				
	1924 B	102'30	Nord Espanya 1.ª		68'15		
	1924 C	101'85	» 2.ª		83'95		
	1924 D	101'75	» 3.ª		82'75		
	1924 E	100'65	» 4.ª		83'00		
	1924 F	100'65	» 5.ª		83'00		
	1924 G	100'25	Especials Pamplona		62'50		
	1923 B	100'15	Prioritat Barcelona		68'00		
Estrangers			Asturies 1.ª hipoteca		64'15		
Cèdules Argentines 6 %		2'447	» 2.ª		64'00		
Obligacions			» 3.ª		63'50		
Port de Barcelona		89'00	Lleida a Reus		67'15		
de Melilla		100'00	Villalba a Segovia		74'25		
de Sevilla		99'00	Especials Almansa		76'35		
de Gijón		95'00	Almansa a Valencia ad.		64'35		
de Gijón		95'00	Mines Sant Joan		67'00		
Gov. Imp. Marroc 5 %		78'00	Almansa i Sant Joan		83'25		
Caixa d'Emis. 5 %		85'95	Oca a França		77'50		
			Nord especial 6 %		162'35		

* Els valors assignats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constata el últim curs a què del lígion.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible	15.83	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Octubre	13.92	13.83	13.75	00.00		13.67
Gener	13.49	13.40	13.35	00.00		13.27
Març	13.34	13.24	13.21	00.00		13.14
Maig	13.18	N.	13.06	00.00		13.00
Juliol	12.97	12.90	12.85	00.00		12.79

Alexandria	Agost	Octubre	Junet	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	29.50	27.68	Nbre	15.80	00.00	00.00
			Gener	15.60	00.00	00.00
Sakellaridis	32.48	33.03				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	25.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	23.89	24.40	24.26	00.00
Desembre	23.89	24.27	24.17	00.00
Gener	23.78	23.92	23.82	00.00
Març	23.74	23.96	23.90	00.00
Maig	23.65	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible	24.75	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Octubre	23.89	00.00	00.00	00.00
Desembre	23.89	00.00	00.00	00.00
Gener	23.73	00.00	00.00	00.00
Març	23.74	00.00	00.00	00.00
Maig	23.65	00.00	00.00	00.00

Barcelona, 22 d'agost de 1923

BORSA DE PARIS

per 100 Interior Espanyol	000'00
» 100 Exterior	000'00
Accions Nord d'Espanya	000'00
» Alacant	000'00
» Andalusos	0'0000
Renda russa 5 per 100	00'00
» 4 1/2 per 100	000'00
Brasil 4 per 100	000'00
Banc Espanyol Rio Plata	56'00
Renda francesa 3 per 100	57'00
Accions Rio Tinto	29'20

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	135'00 percent
Isabel	138'50 »
Unces mitges unces	134'50 »
Quart d'unça	134'50 »
1/16 d'unça	134'50 »
Frances	134'50 »
Dolars	7'10 »
Lliures	34'00 »

Canvis facilitats per la Casa Soler i Torra Gans

PREUS DE COMPRA

Bitllets: Francesos, 43'00
» Anglesos, 34'20
» Italians, 32'00
» Belgues, 33'50
» Suïssos, 136'25
» Portuguesos, 0'22
» Alemanys, 0'002
» Austriacs, 0'0125
» Holandesos, 0'73
» Russos, 0'00
» Grecs, 0'09
» Suecs, 1'50
» Noruecs, 1'05
» Dinamarquesos, 1'20
» Romanes, 3'20

Tarquia, 3'50
Estats Units, 7'45
Canadà, 7'10
Argentins, 2'34
Uruguais, 5'10
Xilens, 0'75
Brasilers, 0'55
Bolivians, 1'75
Peruans, 2'50
Paraguais, 0'10
Venezuela, 0'00
Japonesos, 2'90
Algerins, 4'00
Egipte, 34'20
Filipines, 3'25

Anuncis Oficials

CAMERA OFICIAL DE LA PROPIETAT URBANA

Gran Via Layetana, 42, i Magdale-nes, 12, principal.

Acordada per l'esmentada Cambra la construcció del seu edifici social, es convoca a concurs públic entre els senyors contractistes per 15 dies hàbils, els quals acabaran el dia 7 del vinent mes de setembre, a les 12 hores, durant els quals, els que desitgin prendre part en el dit concurs, hauran de presentar les seves proposicions en plec tancat, segons model que s'acompanya en el plec de condicions que, junt amb els plànols, es trobaran de manifest a les oficines de la Cambra, durant l'esmentat termini, tots els dies fèrers, de 10 a 13. No s'admetrà cap proposició sense acreditar haver fet el dipòsit que assigna el plec de condicions.
Barcelona, 21 d'agost de 1923.

Els Pomells de Joventut

La Junta dels PP. de JJ. «Flors i Fructs» i «Font de Dolcesa» realitzarà des del 26 d'agost al 3 de setembre una excursió a l'illa de Mallorca.

Aquesta excursió, altra servei d'habitatge i d'estudi, porta el fi de fundar un nou poble a l'esmentada illa.

Cultura

De la Comissió Delegada de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana a Buenos Aires i procedent del sorteig de la joia amb l'emblema de la nostra pàtria, donatiu del senyor Ruffi Pelayo, s'ha rebut la quantitat de 60 dolars, els quals la dita comissió proposa que es destinin a la creació d'un premi del nom del generós donant.

No cal dir que aquesta idea ha estat molt ben acollida pel Consell Directiu de la Protectora, la qual, amb molt de gust, ho fa constar per a la satisfacció de tots els contribuents de la Comissió Delegada de Buenos Aires

Festes Majors

AL CIRCOL DE SANS

Programa de festes que aquesta nit celebrara els dies 24, 25, 26 i 27 d'agost i 1 i 2 de setembre en acompanyament dels seus socis i llurs famílies.

Dia 24. — Matí, a les 7, gran tronada inaugural de festes.

A les deu, enllestiment de globus i cafè d'estiu.

A les onze, repartiment de bons a les famílies necessitades de la barriada; als llocs indicats en els vals.

Tarda, a les sis, ballades de sardanes al cafè d'estiu i passatge del Circol.

Nit, a les deu, inauguració del teatre completament restaurat. Gran actuació de gala. Solemnitat artística.

Primer: «Marianela», òpera en tres actes basada en la novel·la de B. Pérez Galdós, escenificada pels germans J. i S. Alvarez Quintero, i posada en música pel mestre En Jaume Pahissa. Dirigirà l'orquestra el mateix autor de l'obra. Segon: presentació de la cançoneria Goyita.

Tercer: Acte de concert per l'eminent pianista N. Emili Vendrell. Acompanyarà a piano i dirigirà l'orquestra el mestre En Ferran Obradors.

Entreactes seran amenitzats per la banda del Circol de Sans, dirigida per L. Burgués, en la «Terrassa» del cafè d'estiu.

Dia 25. — A les onze del matí, ball de gala.

Tarda, a les quatre, carrera de cinc mils al passeig del Circol, reservada als socis, distribuïnt-se premis als guanyadors.

Tarda, a les sis, i nit, a les deu, balls de societat als quals seran anaritzats per l'orquestra «Iberica», composta de 20 professors dirigits pel mestre En Vicens Morales.

Dia 26. — Matí, a les onze, ball extraordinari a càrrec de l'orquestra jazz-band «Hispania» que amb tant èxit actua a les «Soïrees» del Saló de la Granja Royal.

Tarda, a les quatre, partit de futbol entre els primers equips del Centre Lliberal d'Hostafrancs Penya Esportiva i del F. C. Circol de Sans, disputant-se una valuosa copa, ofrena del president En Lluís Píera. Arbitrarà el partit el jugador del F. C. Barcelona senyor Carulla.

A les sis tarda i deu nit, balls de societat per l'orquestra «Iberica».

Dia 27. — Tarda a les sis i nit a les deu, balls de societat per la dita orquestra.

Dia 1 de setembre. — Nit, a les deu, ball de capvuitada per la banda del Circol de Sans, sota la direcció del mestre En Leopold Burgués.

Dia 2. — Matí, a les onze, ball per l'orquestra jazz-band «Cervera», executant un escollit repertori de balls americans.

Tarda, a les quatre, partit de futbol entre dues seleccions de l'entitat, disputant-se onze magnífiques medalles, ofrena d'En Jacint Martisella.

A les sis tarda i deu nit, balls d'or per la banda del Circol.

A CASTELLERSOL

Festes que se celebraran en honor dels patrons Sant Víctor i company, martirs, les quals tindran lloc durant els dies que s'esmenten.

Dia 25 d'agost. — A les dotze del migdia, repic general de campanes en senyal de festa. A les vuit del vespre, solemnes Completes, cantades a l'església parroquial. A les deu de la nit, audició de sardanes a la plaça

de la vila, a càrrec de l'acreditada col·lecció «Antiga Pep» de Figueres.

Dia 26. — A dos quarts d'onze del matí, Ofici solemne en honor dels Sants Martirs, a l'església parroquial, amb assistència de les autoritats i els administradors. Acompanyament d'orquestra. Serà pel reverend Antoni Malats, Pvre, fill d'aquesta vila. A les dotze del migdia, concerts venut al «Cafè de l'Amistat» i «Cafè Regional».

A les tres de la tarda, concert al «Cafè de l'Amistat», per la reputada orquestra «La Moderna Artística» de Barcelona. A dos quarts de cinc, solemnes vespres, Rosari i Novena dels Sants Martirs. A les cinc de la tarda, sortida de la processó en honor dels Sants Martirs. A les sis de la tarda, audició de sardanes al gran envelat de la Plaça d'En Prat de la Ribba, i ball de societat al «Cafè de l'Amistat».

A dos quarts de deu de la nit, gran funció teatral al «Centre Moral», posant-se en escena el drama «Els claus de les passions» i el sainet «Ditxosos barrets».

A les deu de la nit, balls de societat al «Cafè de l'Amistat» i al gran envelat, a càrrec de les orquestres «La Moderna Artística» de Barcelona, i «Antiga Pep» de Figueres, respectivament.

Dia 27. — A dos quarts d'onze del matí, Ofici de Requiem, en commemoració dels fidels difunts de la parroquia, i oració fúnebre, a càrrec del reverend Antoni Malats, Pvre. A dos quarts de dotze del matí, audició de sardanes a la sala del «Centre Moral», per la col·lecció «La Protectora Torrellonense».

A les dotze, concerts venut al «Cafè de l'Amistat» i al «Cafè Regional». A les tres de la tarda, concerts al «Centre Moral» i al «Cafè de l'Amistat».

A les quatre, a la plaça de la vila tindrà lloc l'execució dels tradicionals ballets. Dansa de Castellers i ball del ciri, per l'Esbarri de Dansaires de l'Onfó de Sans, dirigit per En S. Baldeby i En J. Martí.

A més a més, l'Esbarri executarà els següents balls populars de Catalunya: «L'espanyolet» (punta i taló), Bergadà, «Ball de Folgaróles», Plana de Vich, i «Ball de Gitanes» (vuit parelles), Valldes. A les sis, audicions de sardanes per la col·lecció «Antiga Pep», al gran envelat, i per la col·lecció «La Protectora Torrellonense», a la plaça del Centre Moral. Ball de societat al «Cafè de l'Amistat», per l'orquestra «La Moderna Artística».

A les deu de la nit, serenates a les autoritats, per les orquestres esmentades. A dos quarts d'onze, balls de societat, al «Cafè de l'Amistat» i al gran envelat. Audició de sardanes a la sala del Centre Moral.

Dia 28. — A les dues de la tarda, concert al «Cafè Regional». A les sis, audició de sardanes al gran envelat, per la col·lecció «Antiga Pep», i ball al «Cafè de l'Amistat». A les deu de la nit, ball de societat al gran envelat i ball al «Cafè de l'Amistat».

AL CAMP D'EN GALVANY

La Comissió de festes i beneficència de la barriada Galvany, per a la proxima Festa Major de Sant Gervasi, està ultimant els treballs per l'envelat monumental que s'alcera a la gran plaça de festes del Turó Park per als grans balls que es celebraran els dies del 8 al 16 del vinent setembre.

A SANT GENIS DELS AGUDELLS

Els veïns de Sant Genís dels Agudells celebraran la festa major dissabte vinent.

A les nou, trinitleig de campanes

anunciant l'ofici solemne que es celebrará a les deu a l'església parroquial amb cor i orquestra. Predicará el Rvmd. Silvestre Alegre, prevere, beneficiat de Sant Pere.

Acabat l'ofici tindrà lloc l'acostumada processó. De retorn a l'església es cantaran els Goigs del Gloríós Martí Sant Genís.

Finalment hi haurà a la plaça de la casa rectoral ballades de sardanes, expenent-se artístics ramets record de la festa de Sant Genís.

Publicacions rebudes

— «El Hogar y la Moda». Número 501.
— «Mercader», revista comercial ibero-americana. Número 443.
— «Revista de Economía y Hacienda». Número 33.
— «La Semana Financiera». Número 547.
— «El Financiero». Número 1,158.
— «Revista de los Tribunales». Número 33.
— «Colonización y Repoblación Interiores». Número 18.
— «La Actualidad Financiera». Núm. 1,054.
— «Comercio y Navegación». Número 343.
— «La Alhambra», revista literaria i històrica de Granada. Número 655.
— «Guía de pòbles, ferrocarrils i autos».

Com la ens tenia anunciat, ens ha tramès la Direcció de les Guies «Expres», de pòbles, ferrocarrils i autos, un exemplar de la segona edició d'agost, davant d'haver-se esgotat la primera edició, en la qual demostra una vegada més el ferm propòsit de donar al públic una veritable Guia com no n'existia d'altra a Espanya, ni a l'estranger.

En aquest nou exemplar observem, ultra les diverses dades per a l'estada a Barcelona, un nou índex de tots els pòbles, tant si tenen estació com no. Per a poder apreciar la importància de cada poble s'hi ha inclòs el nombre d'habitants, i per alleugerir en part els molts descaus que el viatge reporta s'hi han inclòs els serveis de telèfons i telègrafs que posseeix cada poble, i en tres encasillats següents podem observar la «provincia» a què pertany, el nombre d'itineraris de ferrocarrils i la pàgina d'autes que hem de consultar per a conduir-nos-hi. Als pòbles on no hi ha carretera s'indiquen els quilòmetres que hi ha fins a l'estació o carretera més pròxima, la línia d'autos i entre quins pòbles es troba el camí que hi condueix.

La secció d'autos que fan el servei d'una població a l'altra i d'aquestes a les estacions, es troba molt augmentada i novament ordenada, veient-se al final d'aquesta un butlletí subscritió gratis a la persona que trameti alguna correcció o una nova dada.

Completen tan útil publicació un índex de tots els Balears, explicant el valor curatiu de llurs muntanyes, índex de recadadors, comunicacions marítimes i les dades útils per a viatjar per les Illes Balears.

Espectacles

Teatre Novetats

Circ Equestre

Gran companyia internacional acrobàtica-equestre, còmica i musical. Director Mr. Ventura Gannan. Inauguració de la temporada oficial de 1923-24, dissabte, 25 d'agost, a dos quarts de deu en punt de la nit. Presentació de la companyia. C. Fontanas, equestres; Chassino, ombromanista; Les tres Beretta, olímpics; Mr. Rapidet, equestre; Yamamoto-Koyoschy, japonesos; Les 4 Maryland, saltadors a la bàscula; The Great Raullette, art i força; Idmeryay, alambriista còmic.

60 galls comedians, 60

presentats per Torkat i Miss D'Aliza

Fred Silvester i C.

Meravellosos, originals, únics

Les 4 Uessesms

Novena meravella del món

Entrades còmiques pels molt graciosos i aplaudits clowns

POMPOFF, THEDY I EMIG

Navas i Gerome, Augusts de solrree; Silva, Kodak i Alé. — Cada diumenge, dijous i dissabtes, matinees especials. Dijous, a la nit, primera gran moda. Es despatxa a comptaduria per al dissabte a la nit, i diumenge tarda i nit. DEBUT. EL VINENT DISSABTE, 25 D'AGOST, DEBUT.

Queden anulats tots els «pases» de temporades anteriors.

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui, dijous, tarda a dos quarts de cinc. Nit, a les deu. Moda selecta. Píjocció de notables pel·lícules. Gran quadro d'atraccions. DEBUT DE JACK HAMA i els seus JAZZ-GRILS, cants i balls anglesos i americans. La gentil ballarina PILAR IVON. Exit dels graciosos excentrics LOS PITERS. Grandiosos exitos dels colossals equilibristes a gran força BARTROS, i l'ovacionada i bellíssima cançonetista CANDIDA SUAREZ en el seu selecte repertori.

TEATRE COMIC

Avui, dijous, tarda, a dos quarts de cinc. TOREAR POR LO FINO, LA ALSACIANA i BARCELONA EN RODOLINS VISTA PER FORA I PER DINS. Butaques primera classe, 2 pessetes; de segona, 1'50; regalades les altres localitats. Nit a dos quarts de deu. LA CANCION DEL NAUFRAGO i BARCELONA EN RODOLINS VISTA PER FORA I PER DINS. — Divendres, estrena: EL DOCTOR MAXIMO.

Teatre Bosc

Temporada popular d'òpera

Avui, dijous, 23, a tres quarts de deu de la nit, segona sortida de la eminent sopran lírica Concepció Corominas, i dels celebrats artistes Marian Cortada i Ricard Fusté. Primera de la interessant òpera en tres actes, de Puccini, TOSCA. Artistes, senyoreta Corominas i els senyors Cortada, Fusté, Flenti, Fernández, Serretti, Bastons i Borràs. Chor general. 30 professors. Comparsaria. Decorat i sastreia, presentació estupenda. Preus baratíssims. — Demà, divendres, descans per a assaig de conjunt. — Dissabte, primera de la sèrie de Revellues dedicades a les regions, començant per Catalunya.

Teatre Circol de Sans

FESTA MAJOR DE 1923

Inauguració del teatre completament restaurat, demà, divendres, a les deu de la nit, amb l'òpera del mestre Pahissa.

MARIANELA

per les típies Mercè Pujol, Concepció Velázquez, i els artistes cantants Josep Farràs, Ricard Fusté, Joan Gil-Rey, Fortuni Bonanova. Chors, cos de ball, 50 professors d'orquestra, dirigits per l'autor de l'obra. En Jaume Pahissa. Segon: presentació de la xamosa cançonetista

GOYITA

Tercer: acte de concert per l'eminent tenor català

EMILI VENDRELL

a piano i a orquestra. Mestre director Ferran Obradors.

Despatx a la taquilla i al Centre de localitats, Plaça de Catalunya. Dies 25, 26 i 27 d'agost, 1 i 2 de setembre, grandiosos balls de Societat. Queden invitades les societats aliades.

Cada dia, extraordinari servei de tramvies en acabar els espectacles.

Diorama

Programa per a avui: LES DUES DONES DEL DUC DE PORTA. HOMES DE L'OEST, super-producció, per William Duncan. PRESENTS DE RUFINO POLILLA, còmica de gran broma. ELS MAGICS DE L'EQUILIBRI.

Saló Catalunya

El local més fresc de Barcelona. Avui, dijous, estrena Paramount: ORGULL DESTRONAT, per Wallace Reid i Mae Murray. Altra estrena Programa Ajuria: BOJA REMATADA, per Dorothy Gish. DESINTERES, per Norma Talmadge. ANEM A LES CARRERES, còmica. — Dissabte, ANTONI EL TERRIBLE, per Theodor Roberts. — Diumenge, a la nit, estrena: EL JURAMENT, per Lina Cavalleri.

Cine Princesa

Granvia Layetana. Telèfon 1371

Tocant a la Plaça de l'Angel

Aquest local disposa d'una temperatura agradable per la seva gran renovació d'aire. — Avui, dijous, tot estrenes. Programa escollit i variat, sempre de gran èxit LA MALEDICCIÓN DE L'ENDEVINATRE, interessant film dramàtic de gran argument, dividit en cinc èpoques, per eminents artistes. D'HOMÉ A HOME, grandios film dramàtic, interpretat pel tan desitjat artista Arty Carey (Cayena), d'èxit insuperable. L'AUTOMOBIL VERMELL, formosa comèdia dramàtica, interpretada pel gran artista Herbert Rawlinson. DE LA FLOR AL PERFUM, sensacional cinta de varietats. DESPRES D'UNA NIT TOLÉDANA, còmica de gran broma. — Dilluns, tot estrenes. Programa extraordinari per tres de les estrelles més bones: Clara Kimball, Gladys Walton i Viola Dana.

PARC

Esport i Atraccions

Avui, nit, GRAN VETLLADA DE BOXA

4 combats S. Albert contra S. Metre.

PISTA DE GEL

Queda suspès el patinatge fins a setembre per reformes i millors.

Entrada de passeig, 1 peseta.

TURÓ PARK

FARO DE MODA

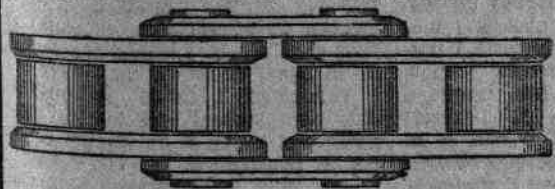
Deliciosos jardins

Grans atraccions.

Totes les nits, concert per la BANDA CAÇADORS DE PLASENCIA

Cafè-Restaurant de primer ordre.

GADENES «TITAN»



Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromoniquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Dispeses

Casa particular

1 o 2 habitacions per a matrimoni o senyors, Carme, 10, 3.er, segona.

Amb dret a cuina

sedent habitatge moblat amb balcó, carrer i altra per a senyor, Dou, 17, entresol, 2.

Casa particular

lloga bonica habitació a tot estiar amb bany, ascensor, etc. Preu modic. Rda: Perqueria, carrer Borrell, 197, prop de la Gran Via.

Badalona

Pensió davant platja. Santa Madrona, 150.

Comandes

Busco corredor

posseïx clients ram pintors, eines. Ronda Universitat, número 5, segon.

Senyoreta italiana

modista, instruída, distingida, busca empleu casa persona sola o família. Escriure 5140. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Emmotllador

guix necessari. Claris, 24, 2on de 10 a 3.

Taquimecanografia

francesa, anglesa, espanyola, bones referències, busca col·locació. Escriure S. J. S. Rambla Flors, 16 (anunci).

Encarregats despatxos

Comissionista que es dedica a la venda d'objectes d'escriptori desitja posar-se en relació amb els dits encarregats. Beneficiis a partir sense fer res, guanyareu molts diners: reserva absoluta. Esc. a J. P. R. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16 (anunci).

Barcelona-París

Recader, es roben tots classes d'encarregats, Duc de la Victòria, 14.

Jove de 25 anys

s'ofereix per encarregar de magatzem o cosa analoga, confiança, mil o dues mil ptes. Escriure a 5162. Rbla. Flors, 16, anon.

Corredor

a comissió que visiti cases de construccions de ferro i magatzems. Esc. 5171. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

Jove

bona presentació, immillorables referències, desitja col·locació amb sou 50 duros més per necessitar-los imprescindiblement, bona lletra i un xic de mecanografia, 18 anys. Escriure 6162. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16, anon.

Personal

d'ambdós sexes i totes edats entremet per a impressionar pel·lícules de la «U. A. C. Films», Gomis, 84, de 10 a 11 mitja presentant-se sense afició, mal vestits i sense instrucció (no es acadèmica).

Lloguers

de lloguer de diferents locals prous. Bruch n.º 78, entresol. C. BIEGER.

S'arrenda

una quadra per a sis cavalls amb coberta per a deu carros i 2 botigues. Rda: Alfons XII, número 44.

Es lloga

en casa de família francesa bonica habitació moblada amb aïllament, altra petita bany amb carrer i dret a cuina. Ronda Universitat 6, 3.er, 1.

Pis gran

sense traspàs, lloguer 40 duros tocant Ramblas. Rda: Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16, Anunci.

Piset en torre

4 habitacions, menjador, cuina, water, safareig, aigua i electricitat, lloguer 20 duros, traspàs pel valor dels seus mobles. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16

TORRE

a Sant Gervasi, lloguer 35 duros sense traspàs. Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16. De 3 a 5 tarda.

Vendes

Singer de luxe

ganga, es ven. Fonda Colón, Mercat, 44.

Lavabo

angles, c. palanq gran i mirall. Consell de Cent, 235, 1.er, primera.

C A S E T A

barraca feta tota d'obra a Montjuïc es ven per 1.500 ptes. Rda: Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

C. cabals refrac.

arxíu, rellotge. Alfons, 57.

20 Underwoods

Import. America últim model, 676 ptes., noves. Alfons, 57.

David

barat, equip., urgelt. Urgell, 39

Venda de terreny

al Guinardó, Sarrià i Santa Coloma de Gramanet, immillorables condicions. S. Sever, 6, 2n

Traspassos

Pis moblat

amb dispeses, traspasso per 15 mil pessetes, 10 habitacions. Lloguer 45 duros en punt central. Empresa Ideal d'Informació, Rambla Flors, 16 (anunci).

Anuncis

Taberna-Bar

i menjar traspasso molt clientela, tocant carrer Carmo.

Botiga

comestibles tocant al carrer Mercat Sant Antoni. Traspasso.

Botiga amb habitació, lloguer 13 ds. Traspasso

Espardenyeria

molt cèntrica gran vivenda, poc lloguer, 6.000 pes setes de traspàs.

Botiga amb gran vivenda

tocant carrer de Sant Pau, lloguer 15 duros, se traspassa.

Empresa Ideal d'Informació, Rambla de les Flors, 16, baixos De 3 a 5 de la tarda

Compres

Fonògrafs

voldria comprar marca New Phonos. Escriure detallant preus a LA VEU, núm. 1494.

Joies d'ocasió

Safates i serveis de plata, a pes. Compror or, plata, brillants i perles.

Juveliers de J. Hübner Rambla de les Flors, 8 A

Cardenal Casañas, 6.

Prést

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Vaga a Manresa

Els obrers de la fàbrica de galetes «La Polar», de Manresa, van demanar millora de sou i, no havent-hi accedit l'amo, es van declarar en vaga 28 homes i 5 dones.

Els altres obrers segueixen treballant.

El somatent cessa en el servei nocturn

El capità general senyor marquès d'Estella, inspector dels Sometents, ha dirigit avui al comandant general de l'Institut, don Plàcid Pereyra, el següent ofici:

«Excel·lentíssim senyor: Desaparegudes les circumstàncies que aconsellaven la mobilització dels sometents de la ciutat i del pla, des d'avui cessaran en el servei extraordinari que venien prestant, quedant no obstant sempre a la iniciativa dels caporals de partit, degudament informats, disposar els serveis peculiars de l'Institut o les especials que les circumstàncies aconsellin, dins llurs demarcacions.

Em complau consignar, perquè V. E. ho assabenti a tots, la meua satisfacció per l'entusiasme, ciutadania, puntualitat i discreció amb que els serveis s'han prestat, així com també per la rapidesa i encert amb que s'organitzaren, posant-se una vegada més de relleu el gran esperit que anima a tots i l'eficàcia de la Institució.»

PENINSULA

LA COMPOSICIO DE LES COLUMNES

Madrid, 23, 12:30 matinalada.

Melilla. — La composició de les columnes que han operat avui, és aquesta:

Línia de la dreta: cap, general Fernández Pérez; cap d'Estat Major, senyor Barroso.

Columna d'Arauc: cap, coronel d'Estat Major Cándido Pardo; cap d'Estat Major, tinent coronel senyor Gadea. — Harka d'Amaruén, harka de Gue-laya, un tabor de la meballa número 5, dos companyies de voluntaris, una companyia d'ametralladores d'« Sant Ferran i deu fusells ametralladores.

Primera columna de Dar Quebdani: cap, coronel d'infanteria senyor Salcedo; cap d'Estat Major, capità Pavon. — Regulars de Melilla, Terc, batallons de Sant Ferran, Burgos i Guipúzcoa, grup tercer de muntanya, ambulància de sanitat i dues estacions òptiques.

Segona columna de Dar Quebdani: cap, coronel d'artilleria senyor Secane; cap d'Estat Major, capità Fernández Rota. — Grup de regulars de Melilla, batallons de Gaficla, Asia i Garelano, dues bateries de muntanya i una ambulància de sanitat.

Columna de Candussi: cap, coronel d'infanteria senyor Morales; cap d'Estat Major, capità Vín. — Batallons de Sant Marcial, Girona i Melilla, un esquadró de Farnésia, una secció d'ametralladores i una ambulància de muntanya.

Línia de l'esquerra:

Columna de Tafersit: cap, coronel d'infanteria senyor Vera; cap d'Estat Major, comandant Pérez Almeida. — Carros d'assaï d'artilleria, batallons d'Alava, Albuera i Africa, una companyia de regulars número 5 i una companyia del quart de sapadors.

SEQUIRAN LES OPERACIONS?

ABD-EL-KRIM

Melilla. — S'assegura que les operacions militars iniciades avui continuaran en els dies següents.

Sembla que el propòsit de l'Alt comandament no es limita a fer aixecar l'encerclament de la posició de Tifarut, sinó que tendeix al càstig de les càbiles rebels.

Es diu que Abd-el-Krim, per a estar cobert de tota eventualitat, ha dipositat tot el diner que té en un banc de Rabat, per si es veu obligat a fugir del territori.

DE TETUAN

Tetuan. — La tranquil·litat segueix essent completa.

Es confirma la retirada de la harca enemiga, durament castigada.

Alguns aparells feren foc d'ametra-

lladores sobre un grup enemic que fugia cap al camp.

Aquest matí s'efectuà l'enterrament dels oficials de regulars de Tetuan senyors Peñalver, Laguardia i Saborido, morts en el recent combat. Presidí el general Queipo de Llano.

L'INFANT CARLES

A última hora de la tarda ha visitat al ministre de la Guerra l'infant don Carles, que ha arribat a Madrid de pas per a reintegrar-se al seu destí de capità general de la segona regió.

UN SUCCES

Al carrer dels Fatos habita don Eusebi Serrano, coronel retirat, el qual dies enrera sorprengué el noi Pere Cortés embulant la porta de casa seva.

El senyor Serrano, després de recriminar-lo, li donà uns quants cops, que motivaren que el noi fos assistit a la Casa de Socors.

El noi ha mort avui, creient-se que obeeix la mort als cops rebuts, intervenint-hi al jutjat per aclarir-ho.

A LA PRESO

Els amos dels establiments on fou venuda la llei que originà la ino-xiació de 50 persones, ingressaren avui a la preso.

PARLA EL PRESIDENT

El president del Consell estava aquesta nit molt satisfet del resultat de les operacions a Melilla, dient que havia constituït un èxit llur desenrotllament i execució.

No sabia el marquès d'Alhucemas si les operacions continuaran en els dies successius, perquè aquesta facultat competeix a l'Alt Comandament, el qual, amb tots els elements de judici, pot jutjar si ha d'infligir-se ms càstig als rebels.

El nou Comandant general de Melilla, general Marzo, arribarà demà a Madrid, i una vegada celebrades les naturals conferències amb el ministre de la Guerra, continuarà demà mateix el seu viatge a Melilla.

LES BAIXES DEL REPLEGAMENT

A jutjar per les impressions del Govern, les baixes en el replegament eren les que proporcionalment podien esperar-se donada la importància de l'operació.

VAIXELL-HOSPITAL

El comandant general de Melilla ha sol·licitat el ràpid trametiment d'un vaixell-hospital amb l'objecte de traslladar els ferits als hospitals de la Península.

FOC A UN TRANSATLANTIC ITALIA

Càdiz. — A les dues de la matinalada s'inicià un incendi al departament de màquines del transatlàntic Italia «Ansaldo».

Morí carbonitzat el fogainer.

La rapidesa amb què arribaren els auxilis, evità una veritable catàstrofe.

Acudiren les autoritats i el cònsol d'Itàlia.

LA FAMILIA REIAL

Santander. — El Rei no sortí en rot el matí del Palau.

Despatxà amb el marquès de la Torre i amb el seu secretari particular senyor Torres.

Rebé en audiència el comte de Mansilla i altres personalitats.

Tampoc la Reina sortí de les seves habitacions.

El príncep d'Astúries passejà per la població.

Els infants estigueren a la platja. Demà arribarà el ministre de Gràcia i Justícia per assistir al Congrés Hispano-Americà que se celebrarà el dia 24.

DE SARAGOSSA

Saragossa. — A l'estació de Casetes el tren correu atropellà el soldat d'hussars de Pavia Ricard Martínez, matant-lo.

El Comitè del Sindicat Lliure ha publicat un manifest invitant als empleats de Banca a reintegrar-se al Sindicat.

LA VAGA D'ADVOCATS

Múrcia. — Encara que semblava resolta la vaga d'advocats amb la fórmula acordada en la reunió que se celebrà al Col·legi i a la qual assistí el director de Presons, el conflicte continua igual.

Els advocats persisteixen en que

sigui traslladat el senyor Calpena, com prometé fer-ho el director de Presons.

CARTERS PROCESSATS

València. — El governador civil ha donat compte aquesta nit als periodistes d'un servei important portat a cap per la policia.

Es tenia la seguretat que a Alcala es negociava amb els segells de comunicacions i tal davant d'aquest frau estava part del personal d'aquella estafeta.

En efecte interrogats els carters Enric Alos i Joan Berenguer, aquests delataren al cap de la carteria Pere Garcia.

Comprovats certs extrems ha intervingut el jutjat que ha decretat el processament dels tres individus esmentats.

VIATGE DEL MINISTRE DE GRACIA I JUSTICIA

El ministre de Gràcia i Justícia, senyor López Muñoz, surt aquesta nit cap a Santander amb el fi d'assistir, en nom del Govern, a l'acte de remetre al poeta veneçolà, senyor Blanco, del premi que novellament li fou concedit.

De Santander es traslladarà el senyor López Muñoz a Hendaya, on estalujeja la seva família.

RELACIO DE BAIXES

A les sis de la tarda el ministre de la Guerra no ha pogut rebre els periodistes, per trobar-se conferenciant amb el de Marina.

El comandant d'Estat Major senyor Tudela, ha llegit als reporters un despatx que contenia detallades les següents baixes:

De la columna Vera: capità del Terc senyor Jareño, tinent Delgado i alferes Cortés, ferits, el darrer lleu; i 42 baixes de tropa, entre morts i ferits.

D'altres columnes: alferes Latea, de la meballa núm 2 mort; capità Alonso, alferes Villamil i soldats Francesc Sánchez Pintado i Juli Millan Sánchez, tots dos de Wad-Ras, ferits; 36 morts i ferits de tropa de les forces indígenes.

DIU EN PRIETO

Parlant de la qüestió del Marroc, amb un periodista de Sant Sebastià, ha dit el senyor Prieto que els elements d'un i altre matís que ens governen, canvien el protectorat per conquesta. Es volgué dominar exclusivament per la força de les armes.

Es molt tard per a rectificar perquè tots els propòsits d'esmena toparan amb el recel dels moros.

Els rifenyis, armats deficientment en 1921, disposen avui de tota mena d'elements bèl·lics.

Els atacs d'aquests dies no han pogut sorprendre a ningú.

Terminades per als moros les feines del camp s'ocupen en jugar la guerra.

Mal cap guerra ha pogut sostenir-se ni mantenir-se sense estar animada per l'esperit nacional.

Aquesta del Marroc, provocada, promoguda per una colossal suma d'energies, topa amb la voluntat nacional.

El canvi radical de la política no tindrà cap garantia per als moros sense la renunciació dels polítics que han facilitat tràgicament en el vaivé de la política inspirada al Marroc.

Discutint-se en el Senat el problema per un home d'esperit tan governamental com el comte de la Mortera, iniciador, segons diuen de la política marroquina del seu pare, el senyor Maure, principal engendrador de les nostres dissorts, aquell crític el pacte amb el Raisuni, qualificant-lo de falta de serenitat i que no seria respectat pels governs posteriors.

Bona manera de que un home com el Raisuni, enganyat sis vegades pels polítics espanyols, tingués fe en els nostres pactes.

Tinc un concepte sobre l'esdevenidor d'Espanya al Marroc i faig esforços per modificar-lo, però no puc, perquè és més forta la dolorosa realitat.

Sobre les responsabilitats ha dit el senyor Prieto que es fan molts vaticinis i en ells es distingeix perfectament el que es fa amb ingenuïtat d'aquell altre fabricat artísticament per a contribuir d'una manera deliberada i clara a fer avortar la labor de la comissió.

S'han supeditat moltes coses al cas de les responsabilitats però tal pro-

blema, que és de justícia, té com indispensable factor l'opinió pública que quan es designa la comissió dels 21, ens digné que no necessitarem més element de judici que l'expedient Picasso.

Foren els acusadors en el Parlament anterior, els quals ampliaren les indagacions.

Jo no he de revelar les actuacions de la Comissió, però no crec que cap deure m'obligui a callar aquest judici.

L'actuat fins ara confirma i enforteix els punts de vista presos en el vot particular formulat pels socialistes.

L'enigma està en l'actitud en que es colloquen els representants del Govern. Si aquests es mostren tan lidecids com fins ara, les responsabilitats seran exigides i no quedaran tot reduït a una funció de foc artificial.

DOMINICAT OFICIAL DEL MARROC

Madrid, 23, 2 matinalada.

Comunicats oficials de Guerra:

L'Alt Comissari participa a aquest ministeri el següent:

Zona occidental. — Sense novetat en el dia d'avui.

En el dia d'ahir, en retirar-se la columna Caballero, fou tirotejada per l'enemic, causant-li les següents baixes: tres legionaris morts, el sotsoficial del Terc Josep González Fernández, ferit, i tres legionaris ferits.

Un altre comunicat oficial diu: Es calculen en 9.000 el nombre de baixes de rebels.

Enumera després els detalls ja telegrafats i afegeix que els defensors de Tifarut estaven disposats a morir abans que rendir-se.

Elogia l'aviació i l'esquadra.

El comandant general de Melilla, amb el quarter general a Quebdani, dirigí tots els moviments.

L'enemic s'esforçava en trencar la línia per a aïllar-nos de la nostra línia del Kert.

L'enemic ha tingut més de sis cents morts.

El bombardeig de l'esquadra i l'aviació ha causat més de 300 morts a l'enemic i grans danys a les cases.

Hem hagut de lamentar les següents baixes:

Columna Vera. — Capità del Terc Jareño, mort; tinent Delgado, ferit; alferes Cortés, ferit; total, un mort i dos ferits, d'oficials, i més de cent de tropa, entre morts i ferits.

Columna Morales: dos indígenes; batalló de Wad-Ras, capità Alonso i alferes Villanueva, ferits; soldats Francesc Baso i Juli Millan, ferits; total ferits, dos oficials i quatre de tropa.

Columna del general Ferran Pérez, entre morts i ferits, uns 150.

Columna Pardo: el tinent de la meballa Carlos López Hidalgo, i el tinent del regiment de Melilla Manuel Sánchez, ferits; alferes Cea, de la meballa mort; total, un mort i dos ferits d'oficials, i 14 morts i 45 ferits de tropa.

Pendent de rectificació, 330, entre morts i ferits.

L'EXERCIT I LA MARINA

S'han cursat els següents telegrams:

«Ministre de la Guerra a ministre de Marina. — Prego a V. E. transmeti al comandant general de l'esquadra que opera en aigües de Melilla i als sotsoficials, classes i mariners, la meua més entusiasta i cordial felicitació per valentia i mostres de braç que tots han tingut a l'operar amb germans de l'exèrcit a la gloriosa jornada d'avui i al mateix temps li prego accepti meua calurosa felicitació per l'eficàcia militar dels elements que V. E. com a ministre, dirigeix i mana.»

«Ministre de Marina al ministre de la Guerra. — Agraeixo profundament la felicitació que em prega transmeti al comandant general de l'esquadra d'Àfrica, així com a les dotacions dels seus vaixells, per la cooperació que han prestat a l'exèrcit en la jornada d'avui, podent assegurar a V. E. que consideraran, així com jo, la més gran recompensa que puguin obtenir el que la seva ajuda hagi estat eficaç als seus germans de l'exèrcit, en aquesta ocasió que, com en tantes altres, tan brillantment s'ha conduït al servei de la pàtria, pel qual fet prego al meu torn transmeti la meua felicitació i la de la Marina al comandant general de Melilla i a l'exèrcit d'operacions del seu comandament.»

ESTRANGER

Els minaires dels Estats Units

Atlàntic City, 22. — Per haver-se gat els propietaris de les mines carbó a augmentar els sous, els obrers minaires han pres l'acord de deixar-se en vaga a partir del dia primer de setembre vinent. — Havas.

L'Estatut de Tànger

Londres, 22. — L'Agència Reuter confirma que les converses entaulades sobre la qüestió de l'Estatut de Tànger seran ajornades, a partir d'ara fins a últims de setembre pròxim. — Havas.

El foc de Brooklyn

Nova York, 22. — En l'incendi de Dancing de Brooklyn s'han registrat dos morts i 47 ferits. — Havas.

La venda de cocaïna a França

París, 22. — El tribunal acaba de condemnar un individu que es dedicava a la venda de cocaïna i cinc persones més per les mans de les quals havia passat la droga abans d'arribar a poder del que la venia.

Aquest individu ha estat condemnat a quinze mesos de preso i a pagar una multa de 2.000 francos. Un altre plaça seu, oficial de l'Administració de Haguénau a dos anys de preso i 5.000 francos de multa. Un tercer aviador a sis mesos de preso. Una dona còmplice dels anteriors se l'absolva per tenir en compte el tribunal la circumstància que acabava d'ésser mare.

Demés, tots ells, menys el tercer aviador, han estat condemnats a un exili de cinc anys. — Havas.

Terratrèmols a Sicília

Roma, 22. — Comuniquen de Messina que s'han sentit en aquella ciutat algunes sotragades sísmiques. S'han registrat tres sotragades en hores.

El precedent de què les últimes erupcions de l'Etna foren precedides per sotragades sísmiques, motivà nombrosos habitants fugissin. No obstant el fenomen presenta un caràcter purament local. — Havas.

Bergson a la Legió d'Honor

París, 22. — El filòsof Bergson ha estat nomenat membre del Consell de l'Orde de la Legió d'Honor. — Havas.

Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona

Secció Permanent d'Educació i Instrucció

Curs 1932-1934

Des del dia 4 al 15 de setembre amb dos inclusius totes les aspirants a entrar per primera vegada a les classes hauran de passar per l'esmentat Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona (Baix de Sant Pere 7 i Verdaguier i Callis, 3), qualsevol dels dies fèrries indicats de deu a dotze del matí o de quatre a cinc per a procedir a la classificació de graus dels coneixements que posseeixen.

Les alumnes per a ingressar a les classes tindran de reunir les condicions següents: a) Ésser sòcies de l'Institut; b) tenir 12 anys complerts; c) fruit de bona salut i estar revacuada; d) superar les proves de l'examen d'ingrés, i presentar els documents que a continuació s'esmenten: Fe de Baptisme, cédula de cap de família, Certificat de bona salut, Certificat de l'estat de la visió, Certificat de revacuació, darrer rebut de pagament, una sol·licitud que se'ls proporcionarà a Secretaris.

Continua obert el termini de recepció de sol·licituds a les alumnes antigues, les quals hauran de presentar les i matricular-se del 3 al 14 de setembre segons l'ordre anteriorment anunciat.